

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΣΤ'.

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἰσάστ. ἔτους καὶ εἶναι ἰτήσια. — Γραφεῖον Δικαῦ. Ὁδὸς Σπυρίδου 85.

2 Ὀκτωβρίου 1888

Αἱ ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε προηγούμενον φύλλον.)

Τῇ δὲ 22 Νοεμβρίου τοῦ 1827 τὰ ἐπόμενα σχετικὰ πρὸ τὴν Ἑλλάδα παρουσιάζονται ἐν τῷ τοῦ προέδρου Ἰωάννου Quincy Adams ὑπομνήματι πρὸς τὴν Δίαιταν. Ἐκ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τούτου (τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσίας Νικολάου) ἐπειδειχθέντος πρὸς τοὺς δεινοπαθοῦντας Ἕλληνας καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος ἐν ᾧ ἄλλαι τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων συμπράττουσι μετ' αὐτοῦ ὁ φίλος τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς φιλανθρωπίας δύναται νὰ ἐλπίσῃ ὅτι οὗτοι θ' ἀνακουφισθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἀνισοτάτου τῶν ἀγῶνων ὃν ὑπέστησαν γενναϊότατα ἐπὶ χρόνον μακρὸν, ὅτι θέλουσιν ἀπολαύσει τῶν εὐεργετημάτων τῆς αὐτοδιοικήσεως, ὃν ἀπέβησαν ἀξιώτατοι διὰ τῶν δεινῶν ὅσα ἔπαθον ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία αὐτῶν θὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ τῶν ἐλευθερίων ἐκείνων θεσμῶν, ὃν ἡ χώρα αὐτῶν παρίσχε τὰ πρωϊαίτατα παραδείγματα ἐν τῇ ἰστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἅτινα ἀνέδειξαν ἀξίαν μνήμης ἀθανάτου τὴν γῆν ὑπὲρ ἧς καὶ πάλιν τώρα ἔχουσιν ἀφειδῶς τὸ αἷμά των. Αἱ δὲ συμπάθειαι, ἅς ὁ λαὸς καὶ ἡ κυβέρνησις τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν θερμοτάτως ἐπέδειξαν πρὸς τὸν ἀγῶνά των, ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως αὐτῶν ἐν ἐπιστολῇ εὐχαριστηρίῳ ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ ἐπιφανοῦς Κυβερνήτου των, ἧς μετάφρασις ἀνακοινοῦται νῦν εἰς τὴν Δίαιταν τὴν ἀντιπροσωπεύουσαν τὸ ἔθνος εἰς ὃ ἀπηυθύνετο ἡ ἀπότισις τοῦ φόρου τούτου τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ εἰς ὃ ὀφείλετο αὕτη δικαίως.»

Ἐν τῇ μνημονευομένῃ ἐπιστολῇ ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Καποδίστριας ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Ὁ πρόεδρος τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως τοῦ ἔθνους μου διεβίβασε ταύτην τὴν στιγμήν πρὸς με ἐπιστολήν, ἀπευθυνομένην πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα, ἐν ἣ ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης, ὃν ἡ ἐλευθερία διαγωγῆ

τοῦ ἀμερικανικοῦ ἔθνους ἐπλήρωσε τὸ ἔθνος οὐ προίσταται. Θεωρῶ δ' ἐμαυτὸν ἐξαίρετως εὐτυχῆ ἐκλεχθεὶς ὡς ἔργانون τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης καὶ παρακαλῶ τὸν Θεόν, τὸν προστάτην τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος νὰ μοι παράσχῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἄλλας εὐκαιρίας πρὸς ἐνδειξὴν τῶν ἀμοιβαίων αἰσθημάτων τῶν δύο ἔθνῶν, εἰς τὸ ἕτερον τῶν ὁποίων ἀνήκω, καὶ νὰ προσφέρω εἰς τὸ ἄλλο τὰ αἰσθήματα τοῦ θαυμασμοῦ μου καὶ τὴν ἐνδειξὴν τῶν εὐχαριστιῶν μου.»

Ἡ δὲ ἀνακοίνωσις αὕτη ἐγκλείει ἐπιστολήν τοῦ προέδρου τῆς τρίτης ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων συνελεύσεως, ἀπευθυνομένην εἰς τὸν πρόεδρον τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐν ἣ ἀπαντᾶται τὸ ἑξῆς χωρίον: «Ὁ νέος κόσμος, ἐκτείνων χεῖρα βοήθην πρὸς τὸν παλαιὸν καὶ ἐνθαρρύνων αὐτὸν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν περιβάλλει ἑαυτὸν διὰ νέας δόξης καὶ τιμῆ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ Ἑλλάς, κύριε, ἔλαβε μετ' εὐγνωμοσύνης τὰ ἐξιδιασμένα δείγματα τῶν φιλανθρώπων αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ τῆς βορείας Ἀμερικῆς ὡς καὶ τὴν γενναίαν αὐτῆς ἐπικουρίαν.»

Λήξαντος τοῦ πολέμου τὸ πρόβλημα τῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς Ἑλλάδος κατέστη πολυπλοκώτατον καὶ ἐπὶ τινα χρόνον ζήτημα ἄλυτον ἐν τοῖς συνεδρίοις τοῦ νεαροῦ κράτους. Ἄν μόνῃ ἡ λαϊκὴ θέλησις εἰσηκούετο, τὸ πρότυπον ὅπερ ἐμελλε νὰ γείνη δεκτὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα θὰ ἦτο ἡ δημοκρατία τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν. Οἱ Ἕλληνες εἶχον διδαχθῆ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ὅποια ἡ ἀρχὴ τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν ἐν ταῖς ἠνωμέναις Πολιτεῖαις καὶ ὅποια ἡ διάκρισις αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐσπευσμένων καὶ ἀτελῶν ἰδεῶν τῆς Γαλλίας μετὰ τὴν ἐπανάστασιν αὐτῆς. «Ὁ Οὐάσιγκτων ἦτο παρ' αὐτοῖς ὁ ἰδεώδης τύπος πατριώτου, τὸ δὲ πολίτευμα τῶν ἀμερικανικῶν πολιτειῶν ὁ χάρτης τῆς ἐλευθερίας των ἐν δὲ ταῖς πρώταις αὐτῶν ἀπειραῖς πρὸς σχηματισμὸν προσωρινῆς κυβερνήσεως τὸ σύνταγμα τοῦτο μετεφράσθη ἑλληνιστὶ καὶ ἐχρησίμωσεν αὖς ἀντίτυπον καὶ ὁδηγὸς εἰς τοὺς νομοθέτας.» Ἄλλ' οἴμοι, ἡ πτωχὴ, ἡ διεσπασμένη, ἡ χαλεπῶς καὶ μόλις ἀνεγερθεῖσα Ἑλλάς δὲν εἶχεν Οὐάσιγκτωνά ὅπως ὁδηγήσῃ

τάς βουλὰς αὐτῆς, καὶ εὐρίσκειτο ὑπὸ τὰς σιδηρὰς χεῖρας τῶν μεγάλων δυνάμεων, αἵτινες τὴν ἑνδεκάτην ὥραν σώσασαι αὐτὴν πίπτουσαν διὰ τῆς μάχης τοῦ Νεβαρίνου, νῦν ἐπειρῶντο νὰ διέπωσι τὰς πολιτικὰς αὐτῆς τύχας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἦτο ἐλαστικὴ δι' ἀμερικανικὸν ὄφθαλμὸν ἡ εἰκὼν νεαρῶν, γενναίως καὶ ἀνεξαρτήτου δημοκρατίας ἐκπηγάζουσης ἐκ τῆς ἐρημώσεως ἣν εἶχεν ἐπιφέρει ὁ βάρβαρος, πείραμα τοιοῦτον, γινόμενον παρὰ κράτους μικροῦ καὶ περιστοιχιζομένου ὑπὸ μοναρχικῶν δεσποτικῶν καὶ ἀνταγωνιζομένων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχη. Τοῦτο δὲ ἀπεδείχθη κατὰ τὰ τέσσαρα ἔτη τῆς διοικήσεως τοῦ Κυβερνήτου Καπιδιστρίου, ὅστις τέλος καὶ ἐδολοφονήθη ἕνεκα τῶν κατ' αὐτοῦ σκευωριῶν, ἔχουσάν ἀφορμὴν τὴν ὑποτιθεμένην αὐτοῦ συμπάθειαν πρὸς ρωσικὰς ἰδέας.

Τέλος ἀπεφασίσθη νὰ καταστῇ ἐν Ἑλλάδι συνταγματικὴ μοναρχία, καὶ ὁ Βαυαρὸς βασιλόπαις Ὁθων ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῷ 1832. Ἀλλ' ὅμως αἰ ὑπὸ τοῦ γεγονότος τούτου ἐξεγερθεῖσαι ἐλπίδες τῶν Ἑλλήνων δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Βαυαρικαὶ ἐπιρροαὶ περιστοιχίζον τὸν θρόνον, καὶ αἱ ἐθνικαὶ ἀξιώσεις τῆς χώρας ἀπεκρούοντο ταχέως. Σύνταγμα οἷον εἶχον ἐπιθυμήσει οἱ Ἕλληνες δὲν εἰδούτο, ὁ δὲ βασιλεὺς μηχανορραφῶν ἀνέβαλλε τὴν παροχὴν αὐτοῦ. Τέλος ἐξαντληθείσης τῆς ὑπομονῆς τοῦ λαοῦ, ἐπῆλθεν ἐν Ἀθήναις ἀξιοσημειώτων συμβῆν παρέχον μέχρι τῆς σήμερον ἱστορικὴν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ἀποφασιστικοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἑλλήνων, συννηωμένου μετὰ τοῦ σεβασμοῦ αὐτῶν πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὴν τάξιν. Ὑπὸ τῶν συνταγματικῶν συνετάχθη δῆλως μετὰ καταλόγου νέου ὑπουργείου συσταθησομένου εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἀναφορὰ παροτρύνουσα τὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα νὰ καλέσῃ ἐθνικὴν συνέλευσιν πρὸς κεραικὴν συντάγματος. Ἡ φρουρὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, ἐτάχθησαν πρὸ τῶν ἀνακτόρων, καὶ ὁ ὄχλος ἠθροίσθη περὶ αὐτὴν ἐν πλήρει τάξει καὶ ἡσυχίᾳ, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τῶν κραυγῶν τῶν πυροβολητῶν ἀναφωνούντων «Ζήτω τὸ σύνταγμα.» Τέλος ὁ βασιλεὺς ὑπέγραψε τὰ διατάγματα τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου ὑπουργείου καὶ τῆς συγκλήσεως ἐθνικῆς συνελεύσεως. Τὰ στρατεύματα, αἵτινα ἐπὶ δεκατρεῖς ὥρας εὐρίσκοντο ἐπὶ ποδῶν ἐνοπλῶν, ἐπέστρεψαν εἰς τοὺς στρατώνας των, οἱ πολῖται διεσκέδασθησαν εἰς τοὺς οἴκους των καὶ τὰ ἔργα τῆς πόλεως οὐδ' ἐπὶ μίαν ὥραν διεκόπησαν. Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ πνεύματι ἡσυχου θριάμβου ἡ μεγάλη συνταγματικὴ νίκη ἐπανηγυρίσθη καθ' ὅλην τὴν χώραν. Οὕτω δὲ συντελέσθη ἡ ἐπανάστασις χωρὶς νὰ χυθῇ σταγὼν αἵματος ἢ νὰ ταραχθῇ ἡ ἡσυχία ἐνὸς μόνοι πολίτου.

Εἰς δὲ τὴν κατηναγκασμένην παραίτησιν τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ἐν ἔτει 1862 ἐπηκολούθησε τῷ 1863 ἡ ἐκλογή τοῦ Δανου πρίγκιπος Γεωργίου ὡς βασιλέως τῆς Ἑλλάδος. Οὗτος εἶνε ὁ καὶ νῦν βασιλεὺς τῆς χώρας, οὐ αἰ εὐρεῖται καὶ γενναῖαι πολιτικαὶ βλέψεις συνιστῶσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ του καὶ παρέχουσιν ἀσφαλεστάτην ἐγγύησιν περὶ τῆς παγίωσεως καὶ τῆς προόδου τῶν ἑλληνικῶν θεσμῶν καὶ τῆς συμπαθοῦς ἀφοσιώσεως τοῦ ἡγεμόνος.

Ὅτε δ' αἱ μεγάλαι δυνάμεις τῆς Εὐρώπης κατέστησαν ἐν Ἑλλάδι διπλωματικούς ἀντιπροσώπους, οἱ Ἕλληνες ἀνέμενον καὶ παρὰ τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν νὰ σταίλωσι πρεσβευτὴν εἰς Ἀθήνας· ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τοιοῦτου διαβήματος δὲν παρουσιάζετο εἰς τὴν Δίαιταν, ἕως δυσχέρειαί τινες, προκληθεῖσαι μετὰ τῶν Ἀμερικανῶν τινων πολιτῶν διαμενοντῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν παραυτίκα παρουσίαν ἀντιπροσώπου καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὴν ἀποστολὴν πολεμικοῦ πλοίου ὅπως διεξαχθῇ ἐπιτυχῶς ἡ ὑπόθεσις αὕτη. Μόλις δὲ τὸ 1867 ἀπεφασίσθη ἡ ἐγκατάστασις τακτικῆς πρεσβείας. Ἡ δὲ ἑλληνικὴ κυβέρνησις δὲν ἀνέμενε τὴν ἀφίξιν τοῦ ἡμετέρου ἀντιπροσώπου ὅπως ἀποστείλῃ τὸν πρεσβευτὴν αὐτῆς εἰς Οὐασιγκτῶνα, οὐ μόνον ἐκ φιλοφροσύνης πρὸς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ προθέσει νὰ ἐξουδετερώσῃ, ἂν μὴ τελείως νὰ καταστρέψῃ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τότε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτεύουσῃ Ὁθωμανοῦ πρεσβευτοῦ, εὐφυοῦς διπλωμάτου, ὅστις ἀκαμάτως εἰργάζετο ὅπως ἐλαττώσῃ τὰς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τῆς Κρήτης συμπάθειας τῶν Ἀμερικανῶν, τότε εὐρισκομένων ἐν ἐπαναστάσει κατὰ τῶν Τούρκων κυριαρχῶν τῆς νήσου. Ὁ δὲ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως διορισθεὶς πρεσβευτὴς ἦτο ὁ κ. Ἀλέξανδρος Ραγκούδης, εἰς τῶν μάλιστα διακεκριμένων Ἑλλήνων διπλωματῶν, ἐπιστῆμων καὶ ἀνὴρ τῶν γραμμάτων.

Δυνάμεθα δὲ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς οὔτε ζήτημα οἰκονομίας οὔτε ὑποτιθεμένης ἐλλείψεως ἀνάγκης θέλει ποτὲ ἀντιστρατευθῆ κατὰ τῆς διαρκοῦς συνεχείας τῆς ἡμετέρας ἐν Ἀθήναις πρεσβείας ἂν μὴ δι' ἄλλους λόγους, τὸ ἐλάχιστον διὰ τοὺς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐρρωμένιστα ἐκφρασθέντας, καὶ πρὸ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ περιηγητοῦ Ἀμερικανοῦ, ὅστις εἶνε εἰς τῶν ἐξελχόντων συγγραφέων τῶν περὶ τῆς νέας Ἑλλάδος γραψάντων. Ἄ. Ἐπιθυμῶ ἐκ καρδίας, ἔγραψεν ἐξ Ἀθηνῶν, νὰ εἶχον αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι ἀντιπρόσωπον διπλωματικὸν ὅστις νὰ ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ τὴν ἰσχύν τῆς ἐπιδράσεως τῆς χώ-

ρας του χάριν ἀρχῶν ἐλευθερίων καὶ διοικήσεως πεφωτισμένης, ἐπειδὴ τοιαύτη τις ἐπίδρασις ἔμελλε νὰ εἶνε λίαν σπουδαία οὐ μόνον ἕνεκα παλαιῶν ὑπηρεσιῶν, ὧν ὑπάρχει ἀκόμη ἐν τῇ χώρᾳ μνήμη εὐγνώμων, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἡμετέρα πατρίς δὲν ἔχει νὰ ὑπηρετήσῃ ἴδια συμφέροντα δι' ἀναμίξεως εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἀνατολῆς, ὁ δὲ πρεσβευτὴς αὐτῆς ἤθελεν ἐκλύσει τὴν ἀνυπόπτον ἐμπιστοσύνην τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἀδύνατον εἰς πρεσβευτὴν δυνάμει εὐρωπαϊκῆς. Εἶνε πολὺ σημαντικώτερον νὰ ἔχωμεν καλὸν ἀντιπρόσωπον ἐν Ἀθήναις μᾶλλον ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει, τοῦλάχιστον ἕως ἡ ἑλληνικὴ μοναρχία, ὡς πρέπει νὰ ἐπέλθῃ ἐν τῇ φορᾷ τῶν πραγμάτων, ἀντικαταστήσῃ ἐν Εὐρώπῃ τὴν μαωμεθανικὴν κυτοκρατορίαν καὶ ὁ σταυρὸς θριαμβεύσῃ νικῶν τὴν ἡμισέληνον ἐν τοῖς ὠραίοις ἐκείνοις παραλίαις ἐν οἷς πρότερον ἦτο ἐστημένος.»

Ὅτι δὲ οἱ Ἕλληνες εἶνε εὐγνώμονες πρὸς τὴν λαὸν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διὰ τὴν συμπάθειαν αὐτῶν καὶ τὴν βοήθειαν κατὰ τὰς πικρὰς ἡμέρας τῆς ἐπαναστάσεως, ἀπεδείχθη μὲν πολλάκις, ἀλλὰ φέρω τούτου ἐνταῦθα ἐν ἡ δύο παραδείγματα. Ἡ Ἑλλάς, ἔγραψεν ὁ ποτὲ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ γλαφυρὸς Περικλῆς Ἀργυρόπουλος, ἡ Ἑλλάς οὐδέποτε ἐλησμόνησε τὴν εὐγενῆ συμπάθειαν ἣν ἐπέδειξε πρὸς αὐτὴν τὸ ἀμερικανικὸν ἔθνος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐπαναστάσεως. Μεστὴ εὐγνωμοσύνης καὶ φιλίας παρηκολούθησε πάντοτε μετὰ βαθυτάτου ἐνδιαφέροντος τὰς θαυμασίας προόδους ἃς ἐπετέλεσαν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν λαὸς πρὸς ὃν οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται ἑαυτοὺς συνδεδεμένους διὰ δεσμῶν ἀλύτων· ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δὲ τῶν αἰσθημάτων τούτων εὐρισκομένη ἡ κυβέρνησις τῆς σήμερον ὡς πιστὸς ἑρμηνεὺς τῶν ἐθνικῶν πόθων καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀποδείξῃ διὰ τρόπου ἐπιφανεῶς τὸν σεβασμὸν αὐτῆς πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἐνδόξου Οὐασιγκτῶνος, διενήργησε τὴν ἀποστολὴν μαρμάρου, εἰλημμένου ἐξ αὐτῶν τῶν ἐρείπιων τοῦ Παρθενῶνος, ὅπως τοῦτο χρησιμεύσῃ, καίτοι ταπεινῶς, πρὸς τὴν διακόσμησιν τοῦ μνημείου τοῦ προωρισμένου εἰς διαίωνα τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου ἱδρυτοῦ τῆς ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας. Ὁ δὲ κ. Marcy, ὁ τότε γραμματεὺς τῆς ἐπικρατίας, ἀποδεχόμενος τὸ πολῦτιμον τοῦτο λείψανον ὡς εἰσφορὰν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Οὐασιγκτῶνος, ἀπήντησε μετ' αἰσθημάτων προσηκόντων.

Ὡς περαιτέρω δὲ ἀπόδειξις, ὅτι, καίπερ παρελθόντων πολλῶν ἐτῶν ἀφ' ὅτου οἱ ἡμέτεροι συμπολιταὶ εἶταν τὸ πρῶτον τὰς γενναίας αὐτῶν χεῖρας πρὸς τὴν πάσχουσαν Ἑλλάδα, οὔτε αὐτοὶ ἀπέσχον ἀπὸ ὕλικης ἀρωγῆς, ὅτε αὕτη ἐζητήθη, οὔτε οἱ Ἕλληνες κρέλειψαν

ν' ἀναγνωρίσωσι τοιαύτας πράξεις συμπαθείας, ἃς μοι ἐπιτραπῆ ἀτομικῆ τις ἀνάμνησις.

Ὅτε ὁ γράφων ταῦτα διωρίσθη πρεσβευτὴς ἐν Ἑλλάδι, ἱδρυμένης τὸ πρῶτον τῆς πρεσβείας, οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς νήσου Κρήτης εἶχον κηρύξει ἐπανάστασιν καὶ ἔδρων πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Οὕτω δὲ δεδηλωμένον ἦτο τὸ αἶσθημα τὸ ὑπὲρ αὐτῶν ἐξεγερεθὲν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείας, ὥστε εἶχον συγκροτηθῆ ἐν Βοστώνῃ καὶ Νέα Ὑόρκη δημόσια συλλαλητήρια, ἐν οἷς εἶχον ἀκουσθῆ αἱ ἀγορεύσεις ἐπιφανῶν ῥητόρων καὶ αἵτινα ἀπέληξαν εἰς εἰσφορὰς χρημάτων, ἐνδυμάτων καὶ τροφίμων διὰ τοὺς ἐκ Κρήτης πρόσφυγας, γυναικῶν καὶ παῖδας φεύγοντας κατὰ χιλιάδας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν παντελεῖ ἔνδειξιν. Τὸ δὲ προῖον τῶν ἐράνων ἐνεπιστεύθησαν οἱ εἰσενεγκόντες εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανὸν πρεσβευτὴν, ὅπως διανεμηθῇ ἐν Ἑλλάδι. Τὴν δ' ἐντολὴν πεύτην ἠδυνήθη οὗτος νὰ ἐκπληρώσῃ ἐπαρκῶς χάρις ἰδίως εἰς τὴν βοήθειαν τὴν παρασχεθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανῶν ἱεραποστόλων. Ἐσπέραν δὲ τινα ἑκατοντάδες τινὲς παιδῶν ἐκ τῶν ἐκδοχέων τῆς τοιαύτης φιλοδοξίας ἐτάχθησαν πρὸ τῆς πρεσβείας, μετὰ δὲ τὴν ἐξαγγελίαν προσευχῶν καὶ τὴν μέλψιν ὕμνων ἀπέστειλαν πρὸς τὸν πρεσβευτὴν διαγγέλματα εὐχαριστήρια, ὅπως διαπεμφθῶσιν ἐκ μέρους αὐτῶν πρὸς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Μετὰ δὲ τὴν συγκινητικὴν ταύτην σκηρὴν ἀπεχώρησαν, πληροῦντες τὸν ἀέρα ἐπευφημιῶν ὑπὲρ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἄλλην δὲ τινα ἡμέραν ὁ πρεσβευτὴς ἔτυχε τῆς ἐπισκέψεως τοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν, τοῦ ἀνωτάτου ἱεράρχου τῆς Ἑλλάδος, φέροντος τὰ ἄμφω αὐτοῦ καὶ τὰ σύμβολα τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ ἀκολουθουμένου ὑπὸ σώματος ἱερέων. Προσεφώνησε δὲ οὗτος τὸν πρεσβευτὴν διὰ προσλαλιᾶς ἱκανῶς μικρᾶς, ὑπερεκχειλιζούσης, ὡς ἐξεφάνετο ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του ὑπὸ συγκινήσεως καθ' ὅσον ἀνεφέρετο εἰς τὴν ἀτομικὴν συμμετοχὴν τοῦ ἱεράρχου αἰς τὸν μέγαν ἀγῶνα, ὅστις ἤρξατο τῷ 1821 καὶ ἀκόμη ἐξακολουθεῖ, καὶ ἀνταπέδωκεν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἠθικῇ καὶ ὕλικῇ συνδρομῇ τῇ παρασχεθείσῃ παρὰ τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην καὶ κατὰ τὴν ἀπόπειραν τῶν Κρητῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἑαυτῶν ἀνεξαρτησίας. Ἐτελεύτησε δὲ λέγων: «σὰς παρακαλῶ, κ. πρεσβευτά, νὰ διαβιβάσῃτε τὴν ἐκφρασιν τῆς βαθείας ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ ὅλον ἔθνος καὶ εἰ δυνατόν, πρὸς ἕκαστον Ἀμερικανὸν πολίτην.»

Αἱ λέξεις τοῦ μητροπολίτου ἃς παρέθηκα διὰ κυρτῶν γραμμάτων, τὸ καὶ ἀκόμη ἐξακολουθεῖ ἐκεῖνο εἶνε ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς ἐνεστώσης

πολιτικής καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ παρέχουσιν ἀπολογία, ἂν εἴνε ἀνάγκη τοιαύτης τινός, πρὸς ὑπόμνησιν εἰς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας, ὅτι οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται καὶ τὴν σήμερον ὡς κατὰ τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην τῆς ἀνκνήσεως τοῦ ὅλου τῶν ἀρχαίων αὐτῶν κτήσεων, οἰκουμένων ὑπὸ ἑκατομμυρίων συμπολιτῶν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἐθνότητα, τὴν γλῶσσαν, τὴν θρησκείαν καὶ τὴν φιλοπατρίαν. Ὁ ἀγὼν ἀκόμη ἐξακολουθεῖ οὐχὶ δι' ἐπιβουλῶν ἢ δι' ἐνόπλου δράσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκειμήτου ἐκείνης ἐλπίδος ἧτις διατηρεῖ ἔμπροσθεν τὸν ἐθνικὸν πατριωτισμὸν καὶ διὰ τῆς ἀκαταβλήτου ἐκείνης ἀποφάσεως ἧτις ἀναμένει μόνον περιστάσιν κατάλληλον ὅπως αἱ ἀξιώσεις τῆς Ἑλλάδος χαρᾶσθαι βαθύτατα εἰς τὸν κόσμον. Ἀλλ' ἐνεκα τῆς ἀντιζηλίας τῶν μεγάλων δυνάμεων ὡς πρὸς τὴν ὀριστικὴν κτῆσιν τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας ἧπερ περιλαμβάνει ἀδίκως τὰς ἐν Εὐρώπῃ χριστιανικὰς ἐπαρχίας, ἢ Ἑλλάς θὰ ἠδύνατο ἀπὸ μακροῦ ν' ἀνακτῆσθαι τὰ ἴδια ἐκείνης. Ὡς δὲ νῦν ἔχουσι τὰ πράγματα τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα οὐδέποτε ἀνακινεῖται ὑφ' οἰομένητε τύπον χωρὶς ἢ Ἑλλάς ν' ἀποπειραθῆ διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ ἢ διὰ τῶν ὅπλων νὰ τύχη αὐξήσεως ἐδαφικῆς διὰ προσαρτήσεως χωρῶν ἃς πιστεῖται ἀνηκούσας εἰς αὐτὴν νομίμως καὶ ὁσίως. Εἰς μάτην αἱ εὐρωπαϊκαὶ κυβερνήσεις παρακελεύουσι τὸ μικρὸν βασιλεῖον νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ εὐγνωμονῇ. Οὕτε τὸ μὲν δύναται νὰ πράξῃ οὔτε τὸ δεῖ. Ὅταν ἢ Ἑλλάς φθάσῃ εἰς τοιαύτην παράλυσιν, θὰ παύσῃ νὰ εἴνε ἐλληνικὴ καὶ θὰ ἐκπέσῃ εἰς φυλὴν ἀναξίαν τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς μεγαλείου ἢ τῶν νέων αὐτῆς ἀξιώσεων ἐπὶ τῆς συμπαθείας καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἐλευθέρων λαῶν τῆς γῆς. Ἄς ἐλπίσωμεν, καὶ τὴν ἐλπίδα ταύτην συμμερίζεται αὐτὴ ἢ Ἑλλάς, ὑπὲρ αὐτῆς τὴν πλήρη ἀναγνώρισιν τῶν ἐδαφικῶν ἀξιώσεων, ὧν τὸ βασιλεῖον καθίσταται ἄξιον διὰ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς εὐψυχίας τῆς καὶ τῆς ἀξιοσημειώτου προόδου ἣν ἐπέτελεσεν ὡς ἐλεύθερον κράτος. Ἐπὶ τοιαύτῃ δ' ἐπιτυχίᾳ εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἤθελε χαρῆ ὁ λαὸς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐκείνοι δὴλα δὴ οἵτινες ἐπέδειξαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν συμπάθειάν των καὶ τὴν ἀρωγὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἡρωϊκῶν αὐτῆς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνων καὶ οἵτινες καὶ πάλιν θὰ ἐντείνωσι τὴν φωνὴν των καὶ θὰ τείνωσι τὰς χεῖράς των ὑπὲρ αὐτῆς, ἂν ἀποταθῆ πρὸς ἡμᾶς ζητοῦσα ἐνθάρρυνσιν καὶ βοήθειαν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ κινδύνου.

ΚΑΡΟΛΟΣ TAKEFMAN

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ ἐχθρὸς περὶ Βλαχοθανάση.

Ὁ δερβέναγος τοῦ Μυλωνοῦ εἶχε καταλύσει εἰς Πλέσαν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἐξήκοντα καὶ πλέον ὑπαδῶν, ὅτε ὁ προὔχων τοῦ χωρίου, ἐμφανισθεὶς περίτρομος, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν τὴν αἰφνιδιακὴν ἀφίξιν τοῦ Ἀνδρίτσου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ διάσημος ἀρχικλέφτης περιήρχετο, ὡς ἀπόλυτος κύριος ἀνὰ τὴν Ρούμελην ὅλην, μὴ τολμῶντος οὐδενὸς ν' ἀντιπαρταχθῆ πρὸς αὐτόν. Τὰ μεγάλα κατορθώματά του, ἡ γενναϊότης καὶ ἡ πολεμικὴ ὁρμὴ τῶν παλληκαρίων του, εἶχον ἀναγκάσει τοὺς τούρκους ν' ἀναγνωρίσωσι σιωπηλῶς τὴν ὑπεροχὴν του καὶ νὰ φέρονται πρὸς αὐτὸν ὅπως πρὸς ἕνα αὐτοκέφαλον σωματάρχην, διὰ τὸν ὅποιον δὲν ἔσχυον τὰ σουλτανικὰ φερμάνια. Διὸ ὁ δερβέναγος ἤδη κατεταράχθη πολὺ εἰς τὴν εἰδήσιν αὐτὴν τῆς παρουσίας του· ἐγνώριζεν αὐτὸν σπεύδοντα πάντοτε πρὸς ἀναζήτησιν τῶν δερβενγαδῶν, ἀνυπόμονον εἰς ἐκδίκησιν τῆς δεδουλωμένης πατρίδος, ἄπληστον πάντοτε εἰς πολεμικὰς δάφνας καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεῦσῃ ὅτι τόρα, ἄνευ σοβαροῦ τινος λόγου, εἶχεν ἔλθῃ ἐκεῖ. Θέλων δὲ ἵνα προκαταλάβῃ τὰς διαθέσεις του, περιποιούμενος αὐτόν, ἐζήτησε ἵνα συνομιλήσῃ κατὰ μόνος, ἀναγνωρίζων δὴθεν τὴν θέσιν του.

— Σὺν θέλει ἃς ἔλθῃ· εἶπεν ἀδιαφόρως ὁ Ἀνδρίτσος.

Τῷ ὄντι ὁ δερβέναγος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τεσσάρων ὑπαδῶν, ἐνεφανίσθη μετ' ὀλίγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ προὔχοντος Καρκαμπελόγιαννου, ὅπου ὁ Ἀνδρίτσος κατέλυε μετὰ τοῦ Ἡλία Βιδαβιώτη καὶ τοῦ Βλαχοθανάση. Ἐνῶ δὲ ὁ δερβέναγος συνῆπεν ὁμιλίαν περὶ διαφόρων πραγμάτων μετὰ τοῦ ἀρχικλέφτου καὶ ἐτρέπετο εἰς φιλικὰς πρὸς αὐτόν ἐξωμολογήσεις, οἱ ἀκόλουθοί του περιεργάζοντο ἀπὸ κερατῆς μέχρι ποδῶν μετ' ἀκριθείας αὐτόν καὶ τὰ πιστὰ αὐτοῦ πρωτοπαλλήκαρα, εὐτυχεῖς διότι ἠδύνατο ν' ἀτενίσωσιν εἰς αὐτοὺς ἀρόθως, ὡς εἰς φίλους. Τὸ ἄγριον ὕψος τοῦ Ἀνδρίτσου καὶ τοῦ Ἡλία τὸ μεγαλοπρεπὲς παράστημα ἐκίνουν αὐτοὺς εἰς ἐκπληξίν, ἐνῶ τοῦ Βλαχοθανάση τὴν ἀνδρική καλλονή, ἡ ἐντελής κανονικότης τῶν μελῶν του ὅλων, οἱ γλαυκοὶ καὶ πλήρεις σοβαροῦ μυστηρίου ὀφθαλμοί, τὸ εὐρὺ ἠλιοκαῆς μέτωπον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀφθονον ξανθὴν κόμην του, μόλις λευκάζουσαν ποῦ καὶ ποῦ ἐκ τῆς ἡλικίας, ἔφερον αὐτοὺς εἰς ἄμετρον συμπάθειαν καὶ θαυμασμόν. Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ δὲν ἐτρέμαζον ὅπως εἰς τὴν θέαν τῶν δύο ἄλλων, ἀλλὰ

κατελαμβάνοντο ὑπὸ τινος ροπῆς πρὸς αὐτόν, ὑπὸ τινος αἰσθημάτων καθυποτάσσοντος, εἰς πόθον ἵνα κλίνωσι γόνυ πρὸς αὐτόν, πρὸς τὴν μεγαλοπρέπειαν δι' ἧς ἡ φύσις ἐπροίκισε τὸ ἄτομόν του ὀλόκληρον. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ὁμιλία τῶν δύο ἀρχηγῶν παρετείνετο, τοσοῦτον ὁ Βλαχοθανάσης ἐπηρέαζε καὶ κατεκυρίευσεν τοὺς ἀλβανούς. Ὡστε ἕνας τούτων, ὁ Γετίμ ἀγᾶς, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ ἐνδεχομένην παρεξήγησιν καὶ τὰ κακὰ ὅσα ἠδύνατο ἐκ ταύτης νὰ προέλθωσιν, ἐπλησίασε λάθρᾳ τὸν ὑπερήφανον κλέφτην, νὰ τὸν θωπεύσῃ, νὰ τὸν ψυχήσῃ καὶ μόνον κολακευόμενος. Ἐνῶ ὁμως ἔτεινε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του, ὁ κλέφτης, ἐν τῇ πεπειραμένη αὐτοῦ γνώσει, πάντοτε ὑποπτευόμενος, τοὺς ἀλβανούς, ἐστράφη πρὸς αὐτόν ὀρμητικῶς, ἔτοιμος νὰ ἐλύσῃ τὸ γαταγάνι.

— Ὡ! ὄχι... ἐπιθύρσειν ὁ Γετίμ, πύτσων πρὸ τοῦ ὀργίλου βλέμματος τοῦ κλέφτου καὶ ἐξακολουθῶν νὰ θωπεύῃ αὐτόν ἐπὶ τοῦ ὤμου ἀπαλᾶ ἀπαλᾶ, ὡς κανένα τρυφερὸν πτηνὸν τὸ ὅποιον φοβεῖται τις μήπως συντρίψῃ ὑπὸ τὰς χεῖράς του· ζηλεύω ἐγὼ τὸν καπιτάνιο.

Καὶ ἐν ἐλαφρᾷ καὶ ταπεινῇ στάσει, προσέθηκεν εἰς ὕψιστον τόνον καρδίας ἐνθουσιώσεως διὰ τὴν λεβεντιάν:

— Ἄν εἶχα τὴν μάνη μου, καπετάνιε, θὰ στήν ἔδινκα νὰ μοῦ κάμῃς ἕνα τέτοιον ἀδερφὸ!..

Τοῦ Γκούγκας τὸ ἄθλον.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἤρχεν ἐν Τριπόλει ὁ Βελῆ πασᾶς, ἔτυχε ν' ἀπολυθῆ ὁ ἐν τῷ θηριοτροφίῳ τοῦ σεραγίου τρεφόμενος λέων. Οἱ φύλακες ἐκλείσαν εὐθύς τὰς σιδηρὰς πύλας ὅλας καὶ ὁ λέων περιωρίσθη ἐν τῇ αὐλῇ, περιεργόμενος ἐλεύθερος. Ἐπειδὴ ὁμως οὐδεὶς εὐρίσκετο νὰ τὸν συλλάβῃ, ὁ Βελῆ πασᾶς διέταξε νὰ γνωστοποιηθῆ εἰς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς καταδικαίους ὅτι ὅστις τούτων ἤθελεν ἠδύνατο νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν του, δεσμεύων πάλιν ἐν τῇ διαμονῇ του τὸ θηρίον. Ἐπέσχετο δὲ συγχρόνως καὶ ἄλλην πλουσίαν ἀμοιβήν.

Μεταξὺ τῶν καταδικῶν εὐρίσκετο καὶ ὁ Χρηστός Γκούγκας, κατηγορούμενος ὅτι διὰ μιᾶς καὶ μόνης πυγμῆς ἐφόνευσεν ἐπίσημόν τινα τοῦρκον ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Γαστούνης. Ὁ Γκούγκας μόλις ἤκουσε τὴν προκήρυξιν τοῦ πασᾶ προσεφέρθη νὰ συλλάβῃ αὐτὸς τὸ θηρίον καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ἐτοιμάσωσι δύο κριοὺς. Ἀποῦ δὲ ἔφερον αὐτοὺς ἀνῆλθεν οὗτος ἐπὶ τῆς μάνδρας καὶ κίπτων κατὰ διαλείμματα, ἔριπτεν ἐν τῇ αὐλῇ μεγάλα τεμάχια κρέατος, ἅτινα ὁ λέων κατεβρόχιζεν εὐθύς, βουλιμιῶν.

Ἐφ' ὅσον ὁμως τὸ θηρίον ἔτρωγε τοσοῦτον καὶ ἐξημεροῦτο. Ἡ ὀργίλιος ἀνορθωμένη χαίτη του,

μικρὸν κατὰ μικρὸν κατέπιπτεν ἡρεμὸς ἐπὶ τῶν νώτων· οἱ μυκτῆρες του δὲν ἀνεκινούοντο πλέον οὐδ' ἐφύσων ἵνα μαρτυρήσωσι τὴν ἀδημονίαν του, οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ του, εἶχον χάσῃ τὴν αἰματώδη ἐκείνην χροιάν ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀντικατοπτρίζετο πρὶν τῆς ψυχῆς του τὸ μένος. Περιεφέρετο ἐδῶ κ' ἐκεῖ μετ' ἀγερώχου μεγαλοπρεπείας, ἀργὰ βηματίζον, ἔριπτε πρὸς τοὺς πέριξ θεατὰς, οἵτινες εἶχον συρρέσῃ πολυάριθμοι ἐκεῖ, βλέμματα ἀδιάφορα ὡσεὶ οὐδὲ συλλογιζόμενον αὐτοὺς καὶ ἀπὸ κειροῦ εἰς κειρὸν ἐξέφερε τὸν βαρὺν καὶ τρομώδη μυκηθμόν του.

Εἶχε καταφάγη καὶ τοὺς δύο κριοὺς κ' ἐταῦνετο μηκυόμενος ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ὡσεὶ ἵνα εὐρύνη περισσώτερον τὸν στόμαχόν του ἤνοιγε δὲ χάσκον τὸ στόμα καὶ προέτειναν ἐκτὸς τὴν γλῶσσαν, χορτασθέν. Καὶ ἐνῶ ἤδη ὕψωνε τὸν πόδα, ραθύμως πλέον, ἵνα θραύσῃ τὴν ἐτέραν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ ὁ Γκούγκας ἐπήδησεν αἰφνης εἰς τὴν αὐλήν, ἔδραξεν ἰσχυρῶς τὴν χαίτην τοῦ θηρίου καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῶν εὐρέων νώτων του ἱππαστί.

— Τὸν ἄλυσο, μωρὲ παιδιά! τὸν ἄλυσο! ἐφώνηξε πρὸς τοὺς θεατὰς ζητῶν τὴν ἄλυσον ἵνα δεσμεύσῃ αὐτό.

Οἱ θεαταί, κατεχόμενοι ὑπὸ τρόμου καὶ συγκινήσεως ἐπὶ τῷ θεάματι, ἠένιζον αὐτὸν ἀκίνητοι, μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπλανεῖς, ὡσεὶ ἀποκρυσταλλωμένους, οὐδεμίαν ἄλλην αἰσθησίν ἔχοντες ἐν ἐνεργείᾳ εἰμὴ τὴν ὄρασιν. Διότι τὸ θηρίον, ἐκμανέν ἐκ τοῦ βάρους τὸ ὅποιον διὰ πρῶτην φορὰν τόρα ἠσθάνετο ἐπὶ τῶν νώτων του, ἐβρυχάτο στενωπρῶς ὡστε νὰ σείωνται τὰ πέριξ κτήρια καὶ ἡγῆ ὡς ὑπὸ ἰσχυροῦ σεισμοῦ· ἐκάλαζε δὲ ὀρμητικῶς, ὡς ἵππος ἐν ἱπποδρομίῳ, περιτρέχον τὴν αὐλήν, περιέστρεφε τὴν οὐρὰν τίπτον παταγωδῶς τὸν ἄερα, ἀνέτεινε πρὸς τὰ πλευρὰ τὴν κεφαλὴν, ἐκλινεν ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ ἀνετινάζετο ἔμπρός καὶ ὀπίσω αἰφνης, προσπαθοῦν νὰ ρίψῃ τὸ βάρος ἀπ' ἐπάνω του. Ἀλλ' ὁ Γκούγκας ἔμενον ἐπὶ τῶν νώτων αὐτοῦ ἀκλόνητος, συσφίγγων τοὺς πόδας περὶ τὰ πλευρὰ καὶ κρατῶν διὰ τῶν στιβαρῶν βραχιόνων του τὴν πλουσίαν χαίτην τοῦ θηρίου. Οἱ θεαταί, οἵτινες μὲ τὸ πρῶτον ἄλμα τοῦ Γκούγκας ἐν τῷ αὐλῇ τὸν ἐθεώρησαν καὶ ἀπολεσθέντα, ἤδη ἐκ τῆς παρατεινομένης πάλης συνερχόμενοι ὀλίγον, παρηκολούθουν τὸ φοβερὸν ὅσον καὶ μεγαλοπρεπὲς σύμπλεγμα καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῇ ὑπερβολικῇ φρίκῃ των, τὴν ἀνυπότακτον τοῦ Ἑλληνος ῥώμην καὶ τὴν ἡρεμίαν μεθ' ἧς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θηρίου, ὡς νὰ ἐκάθητο ἐπὶ ἐνὸς ἵππου.

Τὸ θηρίον ἤδη, ἐξηντλημένον ἐκ τοῦ μακροῦ καλπασμοῦ καὶ τῆς πάλης, ἐστάθη αἰφνης ἀσθμαίνον θορυβωδῶς. Ἐρχισε δὲ ἐν τῇ λύσει του νὰ

περιστρέφεται περιέσπυτο, ως ροδάνι, μετά ταχύτητος άνεμοστροβύλλου, ελπίζον ούτω ν'άπαλλαγῆ τοῦ βάρους του. Ὁ Γκούγκας ἐβλεπεν ἤδη τὸ ἔδαφος φεύγον κάτωθεν του καὶ τὰ λιθάρια, τοὺς χάλικας, τὰ τεμάχια τοῦ ἀχύρου καὶ τῶν ξύλων, πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχεν ἐν τῇ αὐλῇ, συγχέομενα εἰς κύκλον ἕνα, περιδινόμενον ἀδιακόπως ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται ζάλην ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ προέβλεπεν ὅτι ὀλίγον ἀκόμη ἂν ἐξηκολούθει τὸ θηρίον τὴν περιστροφὴν του θὰ ἐπιπτεν ἀναίσθητος χαμαί.

— Ρίχτε μου, μωρέ, τὸν κλυσο! ἐφώναζε πάλιν διὰ βροντώδους κραυγῆς.

Εἰς τῶν θεατῶν ἐρριψε τότε τὴν ἄλισσον ἄνωθεν τῆς μάνδρας. Ὁ Γκούγκας ἔλαθεν αὐτὴν καὶ περιέβαλε διὰ τοῦ χονδρού καὶ ἰσχυροῦ κλοιοῦ τὸν λαϊμόν τοῦ θηρίου ἔδωσε δὲ τὸ ἄλλο ἄκρον εἰς σιδηροῦν τινὰ πάλον, ὑψούμενον ἐν τῇ αὐλῇ. Εἶτα ἀνγκάσας αὐτὸ νὰ στραφῆ περὶ τὸν πάλον ἀρκετῶς, μέχρις οὗ ἡ κεφαλὴ του ἀρμολογήσῃ ἰσχυρῶς πρὸς αὐτόν, ἐπήδησεν αἰφνης πρὸς τὰ ὀπίσω. Καὶ μέχρις οὗ τὸ θηρίον, ἀντιθέτως περιστρεφόμενον, ἔδυνθη νὰ ἐκτυλίξῃ τὴν ἄλισσον ὁ Γκούγκας ἦτο μακρὰν, ἐκπευρημένος ὑπὸ τοῦ πλήθους ὀλοκλήρου.

— Ἐσὺ 'σαι τὸ ἀσλάνι, ὁρὲ Γκούγκα, σήμερον εἶπεν ὁ Βελῆ πασᾶς ὅτε τὸν ἔφερον πρὸς αὐτόν, θαυμάζων τὴν λεοντώδη τῶντι κεφαλὴν του μὲ τὸ χονδρῶς ἐρριτωμένον μέτωπον, τοὺς αἰματώδεις ὀφθαλμούς, τὴν ὑπερτραφῆ ρίνα, τὰς ψεκρὰς καὶ ἀνυποτάκτους τρίχας τῆς κόμης του καὶ ἐκπληττόμενος πρὸ τῶν προεχόντων μούων τῶν βραχιόνων του, τοῦ ἰσχυροῦ καὶ πλατέος αὐχένος, τῶν στιβαρῶν καὶ καταστρογγύλων κνημῶν καὶ τοῦ ὑπερφυοῦς περσστήματός του ὄλου, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν—τί θέλεις νὰ τοῦ χερσίω, ὁρὲ;

— Τὴ λευθεριά, πασᾶ μου! ἀπήντησεν οὕτως ταπεινοφρόνως.

— Αὐτῆνε τὴν ἔχεις, ὁρὲ! μὰ τί ἄλλο;... θέλεις χρυσάφι;

— Μπά... ἀπήντησεν ὁ Γκούγκας κᾶπως περιφρονητικῶς ἐγὼ φτωχὸς ἔγεννήθηκα, φτωχὸς θὰ παθάνω...

— Μὰ γύρισε κᾶτι!.. ἐκραύασεν ἐντόνος ὁ Βελῆς, στενοχωρούμενος διὰ τὴν ἀδιαφορίαν ἐκείνην τοῦ ὑπηκόου του· λέγε καὶ θὰ γένῃ ὅ,τι πῆς.

— Πασᾶ μου, σὰν θέλεις, θὰ σοῦ γυρίσω νὰ δώσης λευθεριά ἔστους χριστιανούς πώχης ἔστῃς φυλακῆς.

Ὁ Βελῆ πασᾶς ἠναγκάσθη ἐκὼν ἄκων νὰ τηρήσῃ τὸν λόγον του. Ἐκατὸ καὶ πλέον Ἑλληνας, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν στενάζοντες ἐν ταῖς ὑπογενοῖς τρώγλαις τοῦ σεραγίου τῆς Τριπόλεως, ἀφίθησαν ἐλεύθεροι τὴν ἐπομένην ἡμέραν

καὶ ὁ Γκούγκας ἐπέστρεψεν εἰς Γαστούνην, λίαν εὐχαριστημένος διὰ τὸ ἄθλόν του...

Σουλωτικὴ ἀπάθεια.

Κατὰ τὴν δευτέραν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου, ἐνῶ οἱ Σουλῶται, ὅλοι σχεδόν, ἔμενον φρουροὶ τῆς κινδυνευούσης πόλεως ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Κίτσου Τζαβέλλα, εἶχον ἀποστείλει τὰς οἰκογενεῖας των εἰς Κάλαμον. Μαζῆ μὲ αὐτὰς ὡς ἀρχηγῆτρια γυνὴ κατὰ τὰ Σουλωτικὰ ἔθιμα ἦτο καὶ ἡ Δέσπω, ἡ γυνὴ τοῦ Φώτου Τζαβέλλα. Τὴν ἡμέραν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου ἤλθεν εἰς αὐτὰς ἡ ἀγγελία ὅτι κατὰ τινὰ ἐξοδὸν ἐκ τῶν τειχῶν, ἐφρονεῦθησαν ὁ Κίτσος καὶ ὁ Ζυγούρης Τζαβέλλας, οἱ δύο υἱοὶ τῆς Δέσπης. Αἱ Σουλῶτισσαι εὐθὺς ἤρχισαν τοὺς κοπετούς καὶ τοὺς θρήνους, προεξάρχουσας τῆς γηραιᾶς μητρὸς καὶ ἐτράπησαν εἰς τὰ μυρολόγια, ἐλθειάζουσας τὰς πολεμικὰς καὶ σωματικὰς ἀρετὰς τῶν φρονεθέντων.

Αἰφνης μίση τῆς γενικῆς ἐκείνης καταπτώσεως, ἠνορθώθη εὐθυτηνῆς ἡ Δέσπω, ἐσπόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ διὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης ἄλλ' ἐπιτακτικῆς:

— Πάψτε πικὰ τὰ κλάυμακα, ὁρὲ! ἐφώναζε πρὸς τὰς θρηνοῦσας· ἐκεῖνοι ἐπήγαν εὐνοδαῖά τοῦ Χριστοῦ... σηκωθῆτε νὰ βᾶψουμε τ' αὐγὰ μας μὲ καὶ μᾶς τελίψη ὁ Θεός!...

Καὶ διὰ μεγάλης ψυχαζιμίας ἤρχισε πρώτη νὰ ἐτοιμάζῃ τὰ πρὸς βαφὴν τῶν ὠν χρησίμα. Αἱ ἄλλαι γυναῖκες, κειδόμεναι ἐκ τῆς ἀπαιθείας αὐτῆς, τῆς περισσώτερον τῶν ἄλλων ὄλων τραθείσης διὰ τοῦ φόνου τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ παρακινούμεναι ἐκ τοῦ περσστήματός της ἤρχισαν νὰ ἐγείρονται, ἡ μίκα μετὰ τὴν ἄλλην, καὶ ν' ἀσχολῶνται εἰς τὴν ἐργασίαν προθύμως, μὴ παύουσαι ὅμως νὰ ἐκφέρωσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ κανένα στεναγμὸν ἐπὶ τῇ ἀκμνήσει τῶν φρονεθέντων.

Ἐνῶ ὅμως ἐτι ἠσχολοῦντο περὶ τὴν βαφὴν τῶν ὠν, ἐτέρη ἀγγελία κατέφθασεν, ὅτι οὐδαὶ τῶν ἀδελφῶν ἐφρονεῦθη, παρὰ μόνον ὁ Ζυγούρης ἐπληρώθη ἐλαφρῶς εἰς τὴν χεῖρα. Αἱ γυναῖκες ἠγαλλίασαν ὄλοι, ἐτραπέισαι ἐν τῇ ἀμέτρῳ χαρᾶ των, εἰς περιφρονητικὰς ὕβρεις κατὰ τῶν Τούρκων. Καὶ ἡ Δέσπω χαμογελώσα, εὐτυχῆς διὰ τὸ νέον ἄγγελμα, ἰγονυπέτησε μίση τοῦ ἡμίλου καὶ ἀνατίνασα τὰς χεῖρας, ἐψιθύρισε μετὰ συντριβῆς καὶ ἀποφασιστικότητος σταθερᾶς.

— Χριστέ μου, σ' εὐχαριστῶ πού μου τοὺς φύλαξες πάλι... μὰ ἐγὼ πάντα ξεγραμμένους τοὺς ἔχω!...

ΑΝΑΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΕΑΣ

Ο ΥΠΟΥΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ἰουλίου Κλαρετζι.—Μετὰφρασις Χ. Α.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἡ κυρία Ἐρβλαὶ εἰς τὴν παράδοξον ἐκείνην συνέντευξιν μετὰ γυναικὸς ἀγνώστου, τὴν νύκτα, παρὰ τὸν οὐδὸν οἰκίης, ἐνθα οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν εἰσελθεῖ ἕως τότε, εὕρισκέ τι τὸ ἀλλόκοτον μὴ στερούμενον ἐν τούτοις ἰδιάζοντος τινος θελήτρου. Αὐτὸ ἦτο σωστὸν μυθιστόρημα! Ὅσον σφοδρῶς συγκεκινημένη καὶ ἂν ἦτο, ἡ Μεγάλη Ἐκλεκτόρισα διέσωζε τὴν ἰκανότητά της περὶ τὸ ἀναλύειν πᾶσαν περίστασιν, καὶ αὐτὰ προσέτι τὰ αἰσθηματὰ της. Ὅτι τὴν ἐξέπληττεν εἰς τὴν περῶσαν περίπτωσιν ἦτο τὸ φλέγμα τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἧς ὁ τόνος τῆς φωνῆς, ὅστις ἐν τῇ ἐλαφρᾷ βρετανικῇ αὐτοῦ προφορᾷ δὲν ἐδείκνυε πῶς ἐξαψιν εἰς παρομοίαν στιγμῆν, μόλις δ' ὑπεδήλου ὀλίγην ὀργήν, ἀλλ' ὀργὴν ὑπέκωπον.

— Δὲν ἔχεις καρδίαν, δὲν ἔχεις διόλου καρδίαν, ἰσχυρολογεῖται ἡ Ἐρρικέττα.

Ἡ Ἑλλεν ἐβάδιζε ταχέως πρὸς τὴν θύραν ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἰσελθῇ.

— Ὄχι, ὄχι! εἶπε μετὰ ζωηρότητος ἡ κυρία Ἐρβλαὶ, δὲν θὰ εἰσελθετε!.. εἶνε ἀδύνατον.

— Μοῦ λέγετε ὅτι ἡ κόρη μου ἀποθνήσκει καὶ δὲν μὲ ἀφίνετε νὰ εἰσελθῶ; εἶπεν ἡ Ἀγγλὶς μὲ ἥθος ἀποφασιστικόν.

— Δὲν δύνασθε νὰ εἰσελθετε, ἐπειδὴ ἡ ἐλαχίστη συγκίνησις δύναται ν' ἀποβῇ κινδυνώδης, ἀπήντησεν ἡ Ἐρρικέττα.

— Καὶ θ' ἀφήσω τὸν κ. δὲ Μομβρέν, τὸν σύζυγόν μου, εἶπεν ἡ Ἑλλεν τονίασα τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν, παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ τέκνου μου μὲ μίαν ξένην;

— Μὲ δύο ξένας, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ ἀφοῦ καὶ ἐγὼ παρευρίσκομαι ἐκεῖ.

Καὶ προσέθηκεν ἀβροφρόνως μὲ ὕφος ἐρωτηματικόν:

— Ἄ λοιπὸν ὑμεῖς εἰσθε...

— Ἡ κόρη μου δὲ Μομβρέν, μάλιστα.

— Λοιπὸν, κυρία κόρη μου, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ μετ' ἀβροφροσύνης, ἧς ἡ Ἑλλεν Μομβρέν δὲν ἐνόησεν ἀμείως τὴν βαθεῖαν εἰρωνείαν, ἂν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ σᾶς δώσω μίαν συμβουλήν, σᾶς συνιστῶ νὰ μὴ προξενήσετε τὴν ἐλαχίστην κινδυνώδη συγκίνησιν εἰς τὴν θυγατέρα σας καὶ τὴν ἐλαχίστην... πῶς νὰ εἶπω;... ἀσάρεστον συγκίνησιν εἰς τὸν κ. δὲ Μομβρέν.

Ἡ παρούσα στιγμὴ εἶνε λίαν κρίσιμος. Τὸ τέκνον σας διατρέχει κίνδυνον θανάτου. Ἀποσύρθητε!

Ἡ συνδιάλεξις ἠπειλεῖ νὰ λάβῃ ἀτελευτή-

τους διαστάσεις. Ἡ Ἐρρικέττα ἐφοβεῖτο μήπως ἴδη ἐξοργιζομένην τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἧς διέκρινεν ἤδη καθαρῶτα ἐν τῇ φωτεινῇ νυκτὶ τὴν λεπτὴν καλλονὴν καὶ τὴν μεταλλικὴν τοῦ βλέμματος λάμψιν.

Ἡ κυρία Ἐρβλαὶ ἔθηκε τέρμα εἰς τὴν συνδιάλεξιν λέγουσα:

— Εἰσθε βεβαίως ἀνήσυχος, κυρία κόρη μου, πολὺ ἀνήσυχος. Εὐαρεστήθητε νὰ μοῦ καταστήσετε γνωστὴν τὴν οἰκίαν σας ἐν Φενταίνε-βλώ ἢ ἐν Παρισίοις, σᾶς ὑπόσχομαι δὲ νὰ σᾶς στείλω ἢ νὰ σᾶς φέρω ἢ ἰδίᾳ εἰδήσεις περὶ τῆς θυγατρὸς σας.

— Θὰ μοῦ φέρετε;

— Νεὶ ὄριστέ μου μίαν συνέντευξιν.

— Ἐξ ὀνόματος τίνος;

— Ἐξ ὀνόματος τοῦ κυρίου δὲ Μομβρέν, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ τυχαίως.

Καὶ αὐτὴ δὲν εἰξευρεν τί ἐμελλε νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἀλλὰ ὀρμύμυτος πόθος τὴν παραινέει νὰ μάθῃ τίς ἦτο, τί ἐζήτηί. Ὡ δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ μυθιστορημάτων, ἀλλὰ περὶ πολιτικῆς!...

Ὁ κ. δὲ Μομβρέν ἔχει νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ; ἠρώτησεν ἡ Ἑλλεν.

— Ἴσως... θὰ ἴδωμεν... Ἴσως... Πού πρέπει νὰ σᾶς στείλω τὰς περὶ τῆς θυγατρὸς σας εἰδήσεις;

Ἡ Ἑλλεν ἔδωσε τὴν διεύθυνσίν της, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Μελέν παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν.

— Ἄ! διαμένετε εἰς Μελέν;.. εἶμαθα λοιπὸν γειτόνισσαι!.. Εἶμαι ἡ κυρία Ἐρβλαὶ καὶ κατοικῶ εἰς Δαμμαρὶ-λέ-λύ. Καὶ τώρα, προσέθηκεν ἡ Ἐρρικέττα, ἀποτεινομαι πρὸς τὴν μητέρα. Ἀφήσατέ μας νὰ περιποιηθῶμεν καὶ νὰ σώσωμεν τὴν θυγατέρα σας.

Καὶ ὠδήγησεν εὐγενῶς καὶ βραδέως τὴν Ἑλλεν μέχρι τῆς κιγκλιδατῆς θύρας τοῦ κήπου ἀμυχανοῦσα ὅπως οὖν ἡ Ἀγγλὶς, ἐλπίζουσα ἀναμφιβόλως εἰς συμβιβασμὸν τινὰ καὶ συνθηκολογίαν μετὰ τῆς ἀγερωχίας τοῦ κ. δὲ Μομβρέν, οὐδόλως ἀντίστη, ἀλλ' ἀφῆσε νὰ τὴν ὀδηγήσῃ μέχρι τῆς θύρας, ἐποίησεν ἐν βῆμα εἰς τὴν ἐρήμην ἑδὸν... κατόπιν ἐν ἄλλο.

— Μοῦ ὑπόσχασθε ὅτι θὰ ἔχω αὐριον εἰδήσεις περὶ τῆς Κυπριακῆς; ἠρώτησεν ἐνῶ ἐξήρχετο

— Ἀπόψε μάλιστα, διὰ τοῦ ἡνιόχου μου, τὸν ὑποῖον ἐπίτηδες θὰ σᾶς πέμψω. Αὐριον θὰ σᾶς τὰς φέρω ἢ ἰδίᾳ. Καλὴν ἐντάμωσιν, κόρη μου!

Ἡ Ἑλλεν ἤδη ἀπεμακρύνετο, ἀναζητοῦσα εἰς τὴν ἐσχατίαν τῆς ἑδῶ τὴν ἀμαξάν, δι' ἧς εἶχεν ἔλθει, ὅτε αἰφνης ἐσταμάτησε καὶ προσπαθοῦσα νὰ διακρίνῃ τὸ βλέμμα τῆς κυρίας Ἐρβλαὶ:

— "Όχι! . . . εἶπεν, ὄχι! Ἐὰν ἀνεχώρουν, θ' ἀμφεβάλλετε ἂν ἤμην πράγματι ἡ μήτηρ.

Καὶ μετὰ κινήματος εἰς ὃ ἐνυπῆρχε μᾶλλον ἀγερωχία ἢ λύπη ὀρμητικῆ μητρὸς ἡ "Ἐλλεν προσέθηκε:

— Θέλω νὰ ἴδω τὴν θυγατέρα μου!

Διῆλθε ταχέως πρὸ τῆς Ἑρρικέττας ἐντρόμου, διέσχισε τὸν κῆπον καὶ παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας ἀπωθεύσα τὴν κυρίαν Ἑρβλαὶ ὠρθώθη, παρατηρούσα ἀπαξ ἔτι τὰ δύο ἐκεῖνα ὄντα ὄρθια, μὲ τὰς χεῖρας ἠνωμένας διὰ τῶν χειρῶν τῆς θυγατρὸς τῆς. Ἐκφρασις μίσους ἐζωγραφήθη τότε ἐπὶ τῆς γαληνίου μορφῆς τῆς Ἀγγλίδος: πάντα τὰ θέλητρα αὐτῆς κατέπεσον διὰ μιᾶς ὡς προσωπεῖον καὶ ὑπὸ τὴν ξανθὴν κόμην τῆς ἐφάνη τὸ πρόσωπόν τῆς εἰδεχθῆς ὡς Ἑρινύος.

Ἦς νὰ ἤθελε δὲ νὰ χωρίση ἀπ' ἀλλήλων τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ὡς νὰ ἤθελε νὰ συντριψῆ τὴν ἔνωσιν αὐτῶν, νὰ ραπίσῃ καὶ ν' ἀπειλήσῃ τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, οὐ ἡ θεὰ τὴν ἠρέθιζεν ὡς ὕβρις γενομένη κατὰ τῆς καλλονῆς τῆς, ὡς κλοπὴ τοῦ ἑαυτῆς δικαιοῦματος:

— Ἐγὼ εἶμαι! εἶπεν.

Ὁ Ροβέρτος ἐστράφη, τὴν εἶδε καὶ ἡ χεὶρ τοῦ ἀφῆκε τὴν τῆς Γιλβέρτης.

Τὸ κοράσιον ἐξακολουθοῦν νὰ κρατῆ ἐκ τῆς χειρὸς τὴν νεάνίδα, σφίγγον αὐτὴν, ἐπανελάμβανεν ἐπισημένον:

— Μαμμά, μαμμά! . . . μὴ φύγῃς, μαμμά!

— Ἐγὼ εἶμαι! ἐπανελάθειν ἡ "Ἐλλεν μὲ τὸνον ἀπειλητικὸν προσβολῆς. Καὶ μὲ τοὺς βραχιόνας ἐσταυρωμένους, εἶρων, ὡς νὰ διέκοπτεν ἐρωτικὴν τινα συνέντευξιν, προέβη πρὸς τὴν κλίνην τῆς Κυπριανῆς.

Ἄλλ' ἤδη ὁ Ροβέρτος εἶχε πλησιάσει πρὸς αὐτὴν. Αἱ χεῖρές του ἐρίφθησαν ἐπὶ τῶν διεσταυρωμένων βραχιόνων τῆς νεαρᾶς γυναικός, τῶν ὠραίων ἐκείνων λευκῶν βραχιόνων, ἐφ' ὧν ἐνεπηγνύοντο ἤδη οἱ δάκτυλοι τοῦ ὅπως ἀπετίθεντο ἄλλοτε τὰ χεῖλη του, μὲ τὸ πρόσωπον δὲ ψαῦον σχεδὸν τὸ πρόσωπον τῆς Ἀγγλίδος.

— Πήγαίνε! εἶπε, πήγαίνε! . . . Θέλεις νὰ τὴν φονεύσῃς;

Ἀπέναντι δὲ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ τῶος ἀσθενοῦς τὸν χαρακτηρὰ ἄνδρός ἐκεῖνου, ἀπέναντι τῆς ἐξεγέρσεως τῆς ἄλλοτε ὑποδουλωθείσης παρ' αὐτῆς θελήσεώς του, ἡ "Ἐλλεν ἐφρόθη. Ἐβλεπεν ὡσαύτως ἐπερχόμενον τὸν υἱὸν τοῦ Δεβραί, εὐρωστον νέον, μὴ ἔννοοῦντα ἄλλο τι εἰμὴ ὅτι κίνδυνός τις ἐπέκειτο ἐπὶ τῆς Κυπριανῆς.

Ψυχρὰ ἀπειλὴ ἔπεσε τότε ἐκ τῶν χειρῶν τῆς.

— Ἄς εἶνε! εἶπεν: πρέπει νὰ παραχωρήσω τὴν θέσιν μου εἰς τὴν ξένην. Ἄλλ' εἶνε ἡ τελευ-

ταία φορὰ: ἀκούετε; . . . Ἡ τελευταία φορὰ!..

Θὰ συναντηθῶμεν μετ' ὀλίγον!

Καὶ ἀπωθευμένη παρὰ τοῦ Ροβέρτου εἰσέδυσεν εἰς τὸ σκίῳφος τοῦ διαδρόμου, ἐνῶ ἡ Κυπριανὴ πεφοβισμένη εἴλκε πρὸς ἑαυτὴν τὴν Γιλβέρτην, ὡς νὰ συνηθάνετο ὅτι αὐτὴ μόνη ἦτο ἡ προστάτις τῆς.

Ἡ Ἑρρικέτα ἔδραμε πρὸς τὸ παράθυρον. Εἰς τὴν ὁδὸν ἐφαίνετο ἡ "Ἐλλεν Μόργαν ἀπομακρυνόμενη, ἀλλὰ στρέφουσα ἐνίστοε τὴν κεφαλὴν ὡς νὰ προῦκάλει ἀπειλητικῶς ὀλόκληρον τὸν οἰκίσκον ἐκεῖνον.

Ἡ κυρία Ἑρβλαὶ παρηκολούθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματός ἕως ὅτου ἐγένετο ἄφαντος: εἶτα ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἐπανεβλεπε τὴν κόμησσαν αὐτὴν δὲ Μομβρέν. Ναί: ἤθελε νὰ τὴν ἐπανιδῆ. Στρεφόμενη δὲ πρὸς τὴν Γιλβέρτην:

— Τώρα, εἶπε, πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃτε εἰς Μελέν. Ὁ θεὸς σας ἐπιστρέφων ἐκ τῆς δημηγύρεως καὶ μὴ εὐρίσκων ὑμᾶς θ' ἀνησυχῆσῃ. Ἄν ἡ ἀσθενὴς ἔχῃ ἀνάγκην τῆς παρουσίας τινός. . . Ἔστω, θ' ἀγγυπνήσω ἐγὼ μετὰ τοῦ κυρίου δὲ Μομβρέν.

Καὶ προσέθηκεν.

— Ὁ Ἐγγελευς τοῦ Μελέν ἄς εἶπῃ ὅ,τι θέλει!, Ἐμπρός, κόρη μου: ὁ ἀμαξηλάτης τοῦ κυρίου κόμητος θὰ σᾶς μεταφέρῃ, καὶ κάποιος ἀπ' ἐδῶ θὰ ἔχῃ τὴν καλωσύνην νὰ σᾶς συνοδεύσῃ ἴσως. . .

Ἡ Γιλβέρτη ἐμειδίκεν.

— Τώρα τώρα, εἶπεν. Κυττάξατε!

Καὶ ἐδείκνυε τὴν ἀσθενῆ, ἧτις ἐμειδία προσπαθοῦσα ν' ἀνεγείρῃ τὴν ἰσχνὴν καὶ ταλαντευομένην κεφαλὴν τῆς.

— Μετ' ὀλίγον, ἔλεγεν ἡ Γιλβέρτη, μὲ τὴν ἀδύνατον, τὴν γλυκεῖαν καὶ ἱκετευτικὴν φωνὴν τῆς θὰ ζητήσῃ τὸ ψαλίδιον καὶ θὰ διασκεδάξῃ κόπτουσα τοὺς ὄνυχάς μου μέχρις αἵματος.

Θὰ εἶδε δὲ πολὺ πλέον τοῦ αἵματος ἐκεῖνου ἡ Γιλβέρτη ἂν ἐπρόκειτο νὰ σώσῃ τὴν Κυπριανὴν!

ΙΕ'

Ὁ ταγματάρχης μόνον περὶ τῆς Γιλβέρτης ἐσκέπτετο μεταβαίνων εἰς τὴν ἐν τῷ Καφερείῳ τῆς Ἀστραπῆς δημηγύριν. Ὅ,τι, εἶχον τολμήσει νὰ εἴπωσιν αὐτῷ περὶ τῆς ἀνεψιάς του κατέστη ἰδέα σταθερῶς βασανίζουσα τὸ πνεῦμά του. Ὡ, τοὺς ἀθλίους!.. Οὐδένα ἐξ αὐτῶν εὐρίσκειν ἄξιον νὰ λύσῃ τοὺς ἰμάντας τῶν ὑποδημάτων τῆς νεάνιδος. Καὶ ἐν τούτοις ἐτόλμων νὰ τὴν συκοφαντήσωσιν! Ὡ! ἂν εἴξευρε τίς ἐφεῦρε τὴν ἄτιμον αὐτὴν διάδοσιν, ἂν τὸν εἴξευρε, τότε. . . Ἐν τούτῳ ἔπρεπεν ὡς ἵππος ἀμάξης ἀγοραίας νὰ σύρῃ τὸν φόρτον τοῦ ἐπαγγέλματος ἐκεῖνου τοῦ ὑποψηφίου, ὅπερ τοιαύτας προῦξέει αὐτῷ

δυσαρκεσίας!.. Ἔστω!.. θὰ ἐξηκολούθει ἕως τέλους.

Ἦτο μακρὰ αἶθουσα οἰνοπωλείου χωρικοῦ, τράπεζαι πολλαὶ ἔκειντο συσσωρευμέναι εἰς τὸ βάθος καὶ ὀπισθεν τὸ προεδρεῖον ἰδρυμένον ἐπὶ ἐξέδρας κατασκευασθείσης διὰ σανίδων. Εἰς τοὺς τοίχους ἐκρέμαντο ἀπειροκάλα σχεδιογραφήματα ζωγράφων, δωρηθέντα εἰς τὴν ἰδιοκτητρίαν τοῦ καφενεῖου ἢ ἀφιεθέντα ἐκεῖ ὡς ἐνέχειρα. Παρ' αὐτὰ εὐρίσκοντο εἰκόνας ἀποκοπεῖσαι ἐξ εἰκονογραφημένων περιοδικῶν, προσηρμοσμέναι ἀναμῖξ μετὰ γελοιογραφῶν καὶ μετὰ λιθογραφῶν παριστωσῶν σκηναῖς ἱστορικῶν, τὸν Δαμφρὸν ἐν Βελφῶρ, τὸν Φαϊδέρβ ἐν Βωπῶμ, τὸν Γαμβέτταν ἐν Τούρ, ἡμῶ μετ' ἀγγελίων περὶ νέων ποτῶν, ζύθων ἢ ἄλλων.

Μεταξὺ δὲ τῶν τοίχων ἐκείνων, ἐντὸς τοῦ παραλληλογράμμου τῆς αἰθούσης τοῦ Καφερείου τῆς Ἀστραπῆς συνθεῖτο βομβοῦν τὸ πλῆθος τῶν ἐκλογέων, καθημένων, ἀνυπομονούντων κατεχόντων τὰς ἐδρας καὶ τὰ θρανία ἢ ὀρθίων καὶ παρατηρούντων τὸ προεδρεῖον, ἐνθα ἐνεθρονίσθη ὡς ἰσόβιος πρόεδρος ὁ βαρελοποῖος Βουγιάρ, ἔχων ἐκατέρωθεν τὴν φορὰν ταύτην τὸν Τιβολιέ, τὸν ὑψηλὸν ἰσχνὸν καὶ ξανθὸν νέον καὶ τὸν ἀδόκιμον ἐκ Βαρβιζῶν ζωγράφον, τὸν Γερμανὸν Τρουγιάρ, τὸν ἐχθρὸν τοῦ Μεσσοιέ.

Τὸν φυρμὸν ἐκεῖνον ἐφώτιζον ἀμυδρῶς τῆδε κακέισε, διαπερῶσαι τὴν ἐκ τοῦ καπνοῦ τῶν σιγάρων καὶ τῶν καπνοσυρίγγων ὁμίχλην αἱ ἀκτίνες τῶν ἐκ τῆς ὀροφῆς κρεμασμένων λαμπτήρων τοῦ φωταερίου, ἀφίνουσαι ἐν τῷ σκότει τὸς ἀπομεινάντας ἐκτὸς τοῦ φωτεινοῦ κύκλου, ἐνθα ἐκυμαίνοντο νέφη κυανᾶ καπνοῦ. Τὸ προεδρεῖον ἐφωτίζετο ὑπὸ κηρίων τοποθετημένων ἐπὶ κηροπηγίων τοῦ μαγειρίου καὶ ὑπὸ μιᾶς κινήτης λυχνίας. Μεταξὺ τῶν φώτων τούτων διεκρίνοντο ὁ Βουγιάρ ὅστις ἤρεῦνα τὰς σημειώσεις του φυλλομετρῶν δέσμη ἐγγράφων διὰ τῶν τυλωδῶν χειρῶν του, ὁ Τιβολιέ περιφέρων ἐπὶ τῆς δημηγύρεως βλέμματα βλοσυρὰ καὶ ὁ ζωγράφος ὅστις μηχανικῶς ἐζέτελει σχεδιογραφήματα ἐπὶ τοῦ περιθωρίου μιᾶς ἐφημερίδος.

Εἰσερχόμενος αὐτόσε ὁ ταγματάρχης Βερδιέ εἰδέθη κατὰ πρόσωπον, ὡς ριπὴν θερμοῦ ἀέρος, ὁσμὴν ἰσχυρὰν καπνοῦ καὶ οἴνου, ὅτε δὲ τὸν εἶδον ὠχρότατον, ἀλλὰ μὲ ἦθος ἀποφασιστικόν, βαδίζοντα μὲ ἀσύνηθες θάρρος, ἠγέρθη θύρυσος, ἠκούσθησαν κραυγαί, ἄ! ἄ! καὶ ἐγένοντο μάλιστα ἀπόπειραι τινες πρὸς ἀνάμειψιν τοῦ χλευαστικοῦ ἐπιφθοῦ

Νάτος δά!

Ἄ! ᾄ! ᾄ!

κατακινεῖσθαι μετ' ὀλίγον παρὰ τοῦ Φουρνερέλ, ὀρθίου ἰσταμένου παρὰ τὸ προεδρεῖον καὶ περιστοιχιζομένου ὑπὸ εὐρώστων συντρόφων.

Ὁ Αἰμίλιος Δυκάς, φορῶν χειρῶν, κομωμένος, καθαρὸς, κεντισμένος ἐβάδιζεν εἰς τὴν πρέπουσαν ἀπόστασιν ὀπισθεν τοῦ ταγματάρχου.

Ἐξ ὅσων εἶδε συνησθάνθη ὅτι ἡ δημηγύρις καίπερ ταραχώδης, δὲν ἦτο ὅμως ἐχθρική. Χειροκροτήματα μάλιστα ἐξεργάγησεν κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Βερδιέ, ὁ δὲ Τρουγιάρ ἀπὸ τοῦ προεδρεῖου ἐνθα ἐκάθητο, ἤρχισε νὰ σκιαγραφῆ τὴν ἰσχνὴν μορφήν τοῦ στρατιωτικοῦ, πρὸς ὃν ὁ Φουρνερέλ προσέφερε κάθισμα εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῆς δημηγύρεως.

— Ποῦ εἶνε ὁ Γκαρούς; ἠρώτησεν τὸν πρώην πυροβολητὴν ὁ Δυκάς καθήμενος πλησίον τοῦ Βερδιέ.

Ὁ Γκαρούς ἀκόμη δὲν εἶχεν ἔλθει. Ἄλλ' οἱ ὀπαθεῖ τοῦ Γκαρούς, καίπερ ἀπουσιάζοντος τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἦσαν πολυάριθμοι. Ὁ Τιβολιέ τοὺς εἶχεν ἀριθμήσει, τὴν φορὰν δὲ ταύτην ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ στενοχωρήσωσι πολὺ τὸν ταγματάρχην.

Τότε ἐν τῇ θολῇ ἀτμοσφαίρᾳ τῆς συναθροίσεως ἐκείνης ἤρχισαν ἐπαναλαμβάνόμεναι αἱ αὐταὶ χυδαῖότητες, ἄς εἶχεν ἀκούσει ὁ Βερδιέ: Ἐπρεπε ν' ἀκούσῃ πάλιν τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν ἀνοησιῶν, τῶν ματαίων ἐρωτήσεων, τῶν ἐμφαντικῶν φράσεων, ὅλην τὴν κενότητα καὶ τὴν ἀχρηστίαν τῶν τοιούτων δημηγύρεων, εἰς ἄς συνήθως οἱ πλείστοι μεταβαίνουσιν οὐχὶ ὅπως πείσωσιν, ἀλλ' ὅπως καταπολεμήσωσιν ἀλλήλους, οὐχὶ ὅπως συνεννοηθῶσιν, ἀλλ' ὅπως ὑβρισθῶσιν ἀμοιβαίως. Οὐδέποτε ὁ ταγματάρχης εἶχε τόσον πολὺ ὑποφέρει καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές, μὴ κυττάζων κανένα ἐκ τούτου πλήθους, παρηκολούθει πέραν τῶν τοίχων φάντασμα τι: ἐπανεβλεπεν ὠχρὰν τὴν προσφιλῆ του Γιλβέρτην μὲ μειδιάμα μάρτυρος ἐπὶ τὰ χεῖλη. Καὶ νὰ τολμήσωσιν ν' ἀναμῖξουν τὴν κόρην ἐκείνην εἰς τοιαύτας ἀτιμίας!

Καὶ ἐνῶ ἴστατο ἐκεῖ σκεπτικὸς, οἱ ῥήτορες διεδέχοντο τοὺς ῥήτορας πρὸ τοῦ προεδρεῖου, πᾶσαι δὲ αἱ μικρότητες καὶ αἱ μνησικακίαι τῶν χωρίων ἀνεμιγνύοντο εἰς τὰς ἀγορεύσεις των, ὅτε μὲν χυδαῖας, ὅτε δὲ φοβεράς, μὲ θεωρίας εἰλημμένας ἐπὶ λέξει ἐκ τῶν ἐφημερίδων. Δημοδιόσκως τις κατηγορεῖ τὸν ἐφημέριον τοῦ ναοῦ διὰ φωταερίου ὅπως ἀποδώσῃ περισσότερὰν λαμπρότητα εἰς τὰς ἐορτὰς τῆς Παναγίας, διεμαρτύρετο δὲ κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐπιστήμης εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετάς. Ἄλλο δὲν μᾶς μένει παρὰ κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μεσονυκτίου νὰ φωταγωγῆσῃ ὁ ἐφημέριος τὸν ναὸν μὲ λυχνίας Ἐδίσων! Καὶ ὁ δημοδιόσκως περιέφερεν ἐπὶ τοῦ ἀκροατηρίου βλέμμα θριαμβευτικὸν ὡς νὰ κατεκεράνωσε τὸν ἐφημέριον διὰ τῶν τοιούτων ἐπιχειρημάτων

Πλὴν ἡ ἰδέα τῆς φωταγωγήσεως δὲν ἐφνίστο ἀπαρέσκουσα εἰς τοὺς χωρικούς, οἵτινες ἐψιθύριζον κρυφίως πρὸς ἀλλήλους. « Ἄκουε, ἀκούε ἐκεῖ! . . . δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον ὁμῶς! »

« Ἄλλοις τις ἀπῆται ὅπως ὁ διάδοχος τοῦ Σαρβὲ ἐνεργήσῃ νὰ χορηγηθῆται ὕδωρ διὰ τὰς ἀντλίας τῶν πυροσβεστῶν, διότι ἦτο ταπεινωτικὸν ἐπὶ τέλους, ἔλεγε, νὰ ἐγκυμνάζωνται μὲ τὰς ἀντλίας κενὰς. Ἄπυροσβίσται, οἵτινες δὲν εἶχον ὕδωρ εἰς τὰς ἀντλίας τῶν ὁμοιάζον μὲ στρατιώτας οἵτινες δὲν ἔχουν πυρίτιδα εἰς τὰ ὄπλα των! » (Εὐγε!)

Μικροσωμῶς τις ἀνὴρ φέρων διόπτρα, ἐπιτετηδευμένος, καθάριος, γηραλέος, ὁ Δυροσέ, σοφὸς ἀρχαιολόγος πρῶην διευθυντῆς παιδαγωγείου ἐν Φονταίνεβλῶ ἀποσυρθεὶς ἐν Δαμμάρ, ἀφοῦ ὑπέστη ἀτυχήματά τινα, ἐζήτησε τὸν λόγον καὶ διηγήθη μὲ πολλὴν σχολαστικότητα ὅτι εἰς τοὺς εὐτυχισμένους παλαιούς καιρούς— ἐμεῖς δὲ εἰρωνικῶς προσφέρων τὰς λέξεις αἰεὶ τοὺς εὐτυχισμένους παλαιούς καιρούς— ὑπῆρχεν εἰς Δαμμάρ μοναστήριον ἰδρυθὲν παρὰ τῆς βασιλείσεως Λευκῆς καὶ πυρποληθὲν παρὰ τῶν Ἀγγλων, δὲν ἐνθυμεῖτο πλέον κατὰ ποῖαν ἐποχὴν ἐγίνωσκεν ὁμῶς ὅτι αὐτόθι, εἰς τὸν νῦν τὸν κείμενον πλησίον τοῦ μέρους τῆς ὁμηγύρεως, ἀνευρέθη ἄλλοτε ἐντὸς θήκης ἱερῶν λειψάνων ὁ χιτῶν τοῦ ἀγίου Λουδοβίκου, ἐντὸς τὸς πολυτελοῦς κιβωτιδίου, μεταφερθέντος εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Λούβρου. Ἐκ τούτου ἐξήγητο ὅτι τὸ Δαμμάρ εἶχε διατηρήσει ὡς στίγματα τὰς ἀναμνήσεις τοῦ μεσαιῶνος. Ναί! ὡς καὶ τὸ ὄνομά του αὐτὸ Δαμμάρ-λέ-Λύ-τουτέστι Δαμμάρ τῶν Κρίνων.

— Θὰ μεταβληθῆ! ἀπήντησε τότε ἐκ τοῦ βάθους τῆς κιβωτοῦ φωνὴ βροντώδης.

Ἦτο ὁ Γκαρούς, ὅστις εἰσερχόμενος ὡς θριαμβευτῆς, μὲ τὴν γαστέρα προέχουσαν, ἐπιδεικνύων τὸν εὐρὺν θώρακά του καὶ ὑψῶν τὴν φωνὴν ὡς νὰ ἤθελε νὰ συνοδεύσῃ τὴν εἰσοδὸν του δι' ἐπιδεικτικῆς τυμπανοκρουσίας, διέκοπτε τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἀρχαιολόγου.

— Ἐχεις δίκαιον, πολῖτα, τὸ πικρὸν αὐτὸ ὄνομα εἶναι ὕβρις πρὸς τὴν νεωτέραν Γαλλίαν! . . . Θὰ μεταβαπτίσωμεν τὸ Δαμμάρ καὶ θὰ τὸ ἀποκαλέσωμεν τὸ χωρίον Δαμμάρ τῶν Πατριωτῶν.

Ἐπευφημῆσαι τινὲς ἠκούσθησαν τῆδε κακέισε, ἀλλὰ καὶ ψιθυρισμοί. Ἡ λέξις χωρίον ἐπλήρωσε τὴν φιλαυτίαν τινῶν ἐντοπίων.

— Ἄλλ' ἂν ὕστερα, ἔλεγε πανουργὸς τις χωρικός, ἀπατηθῶν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ δὲν μᾶς στέλλουν πλέον τὰ γράμματά μας;

Τότε ὁ Τιβολιέ, ὁ ἐργάτης τοῦ ζαχαροπλαστείου, παραφερόμενος ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ προσέθηκεν ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ Κλήμεντος Γκαρούς ἦτο ἐξαισιος, ἦτο κατὰ πάντα σύμφωνος μὲ τὸ ἐπι-

κρατοῦν φρόνημα . . . ἀξία τοῦ Γκαρούς τέλους πάντων! . . . Ἐπέκρινε μόνον μίαν λέξιν, τὴν μεταβάπτισιν. Εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους οὔτε λόγος ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ γίνηται περὶ βαπτίματος τῶν ὁδῶν, τῶν πόλεων ἢ τῶν ἀνθρώπων.

— Ὁ Τιβολιέ ἔχει δίκαιον, εἶπε τότε ὁ Γκαρούς. Ἐπρεπε νὰ εἶπω: ἀνὰ ἐπιγράφωμεν.»

Ἄλλὰ τότε ὁ Φουρνερέλ μὲ τὴν σκωπτικὴν φωνὴν παλαιοῦ στρατιώτου, εἶπεν αἰφνης φέρων τοὺς δακτύλους εἰς τὸν μύστακα.

— Ἐρωτῶ τὸν πολίτην Τιβολιέ διατί ἐνῶ ἐργάζεται εἰς ἐργοστάσιον ζαχαρικών εἶνε τόσον ἐχθρὸς τῶν βαπτίσεων;

Ὁ Τιβολιέ ἐγένετο πελιθνός, ἐνῶ ἡ ὁμηγύρεως ἐγέλα ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν χλευαστικὴν ἐρώτησιν τοῦ πρῶην πυροβολητοῦ, ἥτις ἐξέσπε αἰφνης φαιδρὰ ὡς πύραυλος. Ὁ ἐργάτης βίπτων δι' ἐνὸς κινήματος πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν μακρὰν ζωντὴν κόμην του, ἤρχισε νὰ δικαιολογῆται λέγων ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἐνδιαφέρεται περὶ τῆς χρήσεως διὰ τὴν ὁποῖαν ὁ προϊστάμενος προορίζει τὸ ἐμπόρευμα τὸ κατασκευαζόμενον παρὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ μισθοδοτουμένων.

— Αὐτὸς ἐκμεταλλεύεται καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ὡς πρὸς τὰ ζαχαρικά δέ... τὰ ζαχαρικά τὰ ὁποῖα κατασκευάζω...

— Εἶνε καλὰ τοῦλάχιστον; ἠρώτησεν εἰς χωρικός, ἐνῶ νεοὶ ἐξερρηγνύοντο γέλωτες.

— Εἰξεύρω μόνον, ἀνέκραξεν ὁ Τιβολιέ, ὅτι τὰ καταβρέχω διὰ σοῦ ἰδρωτός μου.

— Ὡ τὸν ἀκάθαρτον!

— Θὰ τὸ εἶπῶ εἰς τὸν ἀφεντικόν σου!

— Δὲν θ' ἀγοράσω πλέον ἀπ' αὐτά!

— Κάτω τὰ ζαχαρικά! Ἐξώ!

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς βραχῆς ταύτης τῶν ἀστειοτήτων ὁ πρόεδρος Βουγιάρ ἔτειε τὸν κώδωνα, ὁ δὲ Βερδιέ ἄχθει; πάλιν ἐκ τοῦ θορύβου ἐκείνου ἀπὸ τῶν ὄνειροπολήσεών του εἰς τὴν πραγματικότητα, ἔλεγε μετ' ὀργῆς εἰς τὸν Δυκᾶν, τηροῦντα ἀναλλοίωτον καὶ ἀδιάσειστον τὴν ψυχράμιον του:

— Δὲν κινεῖν πλέον τὴν ἀγανάκτησιν αὐτά, ἀλλὰ τὴν ἀηδίαν.

— Ἐχετε ὑπομονήν, ἀπῆντα ὁ Αἰμίλιος.

(Ἐπειτα συνέχεται).

Καὶ ὅταν ὄλοι αἱ θρησκείαι παραμεληθῶσι θὰ μείνῃ τελευταῖος ναὸς τὸ κοιμητήριον.

Τὸ ζῶον πονοῦν ζητεῖ τὴν ἐρημίαν. Μόνον ὁ ἄνθρωπος ἀρέσκειται νὰ ἐπιδεικνύῃ καὶ αὐτὸν εἰς τὸν πόνον του.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Η ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

Πᾶς ἄνθρωπος μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καθημερινῆς ἐργασίας του ἔχει χρεῖαν ἀναπαύσεως. Καὶ ὁ μὲν σωματικῶς ἐργαζόμενος ἀφ' ἑαυτοῦ ζητεῖ αὐτήν, ἐπειδὴ τὸ καταπονηθὲν σῶμά του ἀρνεῖται νὰ ὑπακούσῃ πλέον εἰς τὴν θέλησίν του, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ νέας δυνάμεις διὰ τοῦ ὕπνου καὶ διὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ πάσης οἰασθήποτε ἀσχολίας. Ὁ δὲ πνευματικῶς ἐργαζόμενος, καίτοι καὶ αὐτὸς ἔχει ἀνάγκην ἀναψυχῆς, πολλάκις δὲν ὑποβάλλει τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸν νόμον τοῦτον τῆς φύσεως καὶ περιπίπτει εἰς σφάλματα, ἀνεπανόρθωτα διὰ τὴν ὑγίαν του.

Ἡ ὑγιεινὴ τῆς ἀναπαύσεως διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον ἄνθρωπον ἔγκειται εἰς τὸ νὰ ἦνε ὀρθῶς διηρημέναι αἱ ὥραι τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀναψυχῆς καὶ εἰς τὸ νὰ μὴ ὑποβάλληται, διαρκούσης τῆς ἀναπαύσεως εἰς νέους διανοητικούς κόπους.

Τὸν πρῶτον τῶν ὥρων τούτων ἐκπληροῦμεν, ἐὰν διαιρέσωμεν καταλλήλως τὰς ὥρας τῆς καθημερινῆς ἐργασίας. Αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ γίνηται διὰ μιᾶς μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν πνευματικῶν μας δυνάμεων καὶ ν' ἀκολουθῆται κατόπιν ὑπὸ πολυῶρον ἀναπαύσεως. Ἡ τοιαύτη διαίρεσις εἶνε ἐπιλήψιμος, διότι ἡ ἐπὶ ὥρας τινὰς ἀναπαύσεως τοῦ ἐγκεφάλου δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν δαπανηθειῶν δυνάμεών του. Ἡ δαπάνη τούτων οὐδέποτε πρέπει νὰ προβαίῃ μέχρις ἐξαντλήσεως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δι' ὃν καὶ πᾶσα οἰκογένεια δὲν πρέπει νὰ ἐξαντλῆ ὅλα τῆς τὰ ταμειύματα, ὥστε νὰ μὴ τῆ ἀπομείνῃ ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης.

Ἀφ' οὗ ἐργασθῶμεν ἐπὶ 3 ὥρας, μίαν ὥραν πρέπει τοῦλάχιστον ν' ἀναπαυώμεθα, ἢ περιπατοῦντες, ἢ τρώγοντες, ἢ παίζοντες, ἢ ἀναγινώσκοντες ἐφημερίδας, ἢ περιποιοῦμενοι τὸν κῆπον, ἐὰν ἔχωμεν τοιοῦτον, ἢ τέλος, ἐκτελοῦντες ἐλαφρὰς οἰκιακὰς ἐργασίας.

Κακῶς εἶνε διηρημένη ἡ ἡμέρα εἰς τὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν γραφείων, δημοσίων τε καὶ ἰδιωτικῶν. Ὁ ἐπὶ τέσσαρας ὥρας κατὰ συνέχειαν ἐργαζόμενος ἐν τῇ σχολῇ μαθητῆς καὶ ὁ ὑπάλληλος, ὁ ἠναγκασμένος νὰ ἐργάζεται ἐν τῷ γραφείῳ του ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς 8ης καὶ 9ης πρῶινῆς ὥρας μέχρι τῆς 1ης καὶ 2ας μ.μ. ἐκτελεῖ ὀλιγωτέραν ἐργασίαν καὶ εἶνε περισσότερο κουρασμένος ἀπὸ τὸν μαθητὴν ἐκεῖνον καὶ τὸν ὑπάλληλον τοῦ ὁποῖου ἡ ἐργασία διακόπτεται ὑπὸ περισσοτέρων διαλειμμάτων. Διδάσκαλός τις, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνε-

κα τῆς νευροπαθείας του συνεβούλευσα πρὸ τινῶν μηνῶν νὰ ἐξέρχεται συχνὰ εἰς περίπατον καὶ ν' ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα, παρίειδε μαθήματα ἀπὸ τῆς 8ης ὥρας π. μ. μέχρι τῆς 2ας μ. μ. καὶ κατόπιν περιεπλανᾶτο εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰ περὶχωρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς 9ης τῆς ἑσπέρας. Τὸ πάθος του ἐπετάθη εἰς μᾶλλον, ἐπειδὴ τὴν μὲν πρῶϊαν ἐκούραζε τὸ πνεῦμά του, τὴν δὲ μετὰ μεσημβρίαν τὸ σῶμά του.

Δὲν εἶνε δυνατόν ἀκριβῶς νὰ ὀριθῆ πόσον πρέπει νὰ ἐργασθῆ τις πνευματικῶς χωρὶς νὰ βλάβῃ τὴν ὑγίαν του, διότι ὀλίγιστοι εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἶνε εἰς θέσιν ἐπὶ τρεῖς ὥρας νὰ ταλαιπωρήσωσιν ἀκαταπαύστως τὸν νεῦν των.

Διαρκούσης τῆς πέψεως πρέπει ν' ἀργῆ τὸ πνεῦμα, διότι ἐργαζόμενον ἐμποδίζει τὴν πέψιν καὶ αὐτὴ πάλιν ἐνεχλεῖ τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν.

Μετὰ τὸ δεῖπνον πρέπει ν' ἀπέχωμεν πάσης πνευματικῆς ἐνασχολήσεως, παρασούσης τὸν ὕπνον, τοῦ ὁποῖου τόσην ὄσην καὶ τῆς τροφῆς ἔχει ἀνάγκην ὁ ὀργανισμὸς μας.

Οἱ ἄνθρωποι παλαιῶθεν συνηθάνθησαν, ὅτι ἀδύνατον εἶνε νὰ ἐργάζωνται διαρκῶς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ διὰ τοῦτο καθώρισαν μίαν ἡμέραν ἀναπαύσεως. Τόσον δὲ συνηθάνθησαν τὴν ἀνθρωπίνην ταύτην ἀνάγκην, ὥστε ἀπέδωκαν εἰς αὐτὴν θεῖον κύρος καὶ εἶπον, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέταξεν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴ ἐργάζεται τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Ἡ σημερινὴ κοινωνία πρέπει ν' ἀδιαφορῆ πόθεν προῆλθεν ἡ παράδοσις αὕτη, ὀφείλει ὁμῶς νὰ συμμορφῶνται πρὸς αὐτήν καὶ νὰ τὴν τηρῆ ἀπαρεγκλίτως.

Ἄλλὰ δυστυχῶς πολὺ ἀπέχουν ἀπὸ τοῦ νὰ συντελέσωσιν εἰς ἀνάπαυσιν τοῦ τε σώματος καὶ τοῦ πνεύματος καὶ ἀσχολίαι καὶ αἱ διασκιδήσεις, εἰς ἃς ἡμεῖς συνειθίζομεν νὰ παραδιδώμεθα κατὰ τὰς Κυριακάς. Ὁ λαὸς δὲν ἐνόησεν ἀκόμη, ὅτι ἡ Κυριακὴ πρέπει νὰ ἦνε πράγματι ἡμέρα ἀναπαύσεως καὶ ὄχι ἡμέρα ὀργίων καὶ κραιπάλης, ἡμέρα πότου καὶ ἐκνευριστικῶν παιγνιδίων.

Οἱ πνευματικῶς δ' ἐργαζόμενοι ἔχουν χρεῖαν περισσοτέρας ἀναπαύσεως παρ' ὄσην παρέχει μίαν μόνον Κυριακὴν καὶ διὰ τοῦτο ὀρίσθησαν κατ' ἔτος αἱ διακοπαί, ἀλλὰ καὶ αὐταί, πολυλαχοῦ μόλις ἐπὶ ἓνα καὶ μόνον μῆνα διαρκούσαι, πολὺ ὀλίγην ἀνάπαυσιν παρέχουν εἰς τοὺς ἠναγκασμένους ἐπὶ ἐν ὀλόκληρον ἔτος νὰ ζῶσι καὶ νὰ ἐργάζωνται ἐντὸς τῶν γραφείων των.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βραχὺς χρόνος τῆς ἀναπαύσεως δὲν διατίθεται καταλλήλως, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἔχοντων διακοπὰς ἢ λαθόντων ἄδειαν ἀπουσίας ἀπὸ τοῦ γραφείου των συνει-

θίζουν κατ' έτος να επισκέπτονται τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης, να ἐπιχειροῦν μακρυνὰ καὶ κοπιώδη ταξείδια, να επισκέπτονται τὰ θέατρα, τὰ μουσεῖα, τὰς πινακοθήκας καὶ να κάμνουν, ὅπερ, χάριτι θείᾳ, παρ' ἡμῖν σπανίως συμβαίνει, ἐπιστημονικὰς ἐκδρομὰς, αἱ ὁποῖαι πᾶν ἄλλο εἶνε παρὰ ἀνάπαυσις.

Πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑγιεινῆς ἀναπαύσεως ἀνταποκρίνονται μόνον αἱ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν διακοπῶν διατριβαὶ ἐν τῇ ἐξοχῇ παρὰ τοὺς πρόποδας ὑψηλῶν ὄρεων ἢ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, χωρὶς ὅμως αἱ διατριβαὶ αὐταὶ να καρυκεύονται μὲ μακρυνὰς καὶ πολυμύχθους ἐκδρομὰς, οὔτε να δακρόπτονται ὑπὸ ἀλληλογραφῶν καὶ τηλεγραφημάτων καὶ εἰδήσεων, προερχομένων ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἢ ἐκ τοῦ χρηματιστηρίου.

Εἶνε λυπηρὸν τοῦτο σημεῖον τῆς νευροπαθείας, ὅφ' ἧς κατέχεται σύμπασα σχεδὸν ἡ τῆς σήμερον ἀνεπτυγμένη κοινωνία, ὅτι ἀκριβῶς ἐν τοῖς ἐξοχικαῖς τόποις συναθροίζεται πᾶν ὅ,τι δύναται να παράσχη τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς συγκινήσεις τῶν μεγάλων πόλεων.

Σατυρίζουν δὲ οἰκτρῶς τὴν λέξιν «ἐξοχὴν» οἱ λέγοντες ὅτι ἀπέρχονται εἰς τὰ λουτρά, ἐνῶ φέρονται μαζῆ των ὅλα τὰ πρὸς καλλωπισμὸν καὶ ἐπίδειξιν ἐφόδια καὶ ἀνθραμιλλῶνται τίς να ὑπερβῆ τὸν ἕτερον εἰς τὰ στοιχίματα καὶ εἰς τὰς ἄλλας διασκεδάσεις τῆς λεγομένης ὑψηλῆς κοινωνίας. Διότι, φανερὰ, τὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς κοινωνίας ὁσημέραι χάνουν πᾶσαν ἐκτίμησιν πρὸς τ' ἀγαθὰ καὶ τὰς καλλοῦν τῆς φύσεως. Ἀπέρχονται κατ' ἔτος εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς θελικτικῆς Λιγουρίας, εἰς τὰς Καναρίους νήσους, εἰς τὸ Ἐμς καὶ εἰς τὸ Βάδεν καὶ ἄλλας ἐξοχικὰς πόλεις καὶ νήσους καὶ δὲν εὐφραίνονται εἰς τὴν θέαν τῆς μεγαλοπρεποῦς φύσεως, ἀλλὰ κατεχόμενοι ὑπὸ δυσφορήτου ἀνίας περιφέρονται εἰς τοὺς περιπάτους, λυποῦνται κατάκαρδα διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ χαρτοπαιγνίου καὶ εἶνε εὐγνώμονες πρὸς πάντα, ὅστις διὰ τινος νεωτεριστικῆς ἐπινοίας, τῆ συνεργείας τῶν πνευμάτων ἢ δι' ἄλλης τινὸς ἀπατηλῆς ἐφευρέσεως ἤθελε δυνηθῆ να γαργαλίση καὶ τὰ κλονήση ἐπὶ στιγμὴν τ' ἀπαμβλυθέντα καὶ ἀπονερκωθέντα νεύρα των.

Πολλοὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων τούτων κατανατοῦν βλάβηδὸν τόσον νευροπαθεῖς, ὥστε να ἔχουν ἀνάγκην συγκινήσεων μόνον καὶ μόνον διὰ να ὑποφέρουν καὶ τὴν ζωὴν των. Οὕτω δ' εὐρίσκει ἐξήγησιν καὶ ἡ ψυχολογικὴ παρατήρησις ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἀνθρώποι τότε μόνον εὐρίσκουν θέλητρα καὶ ἀπόλαυσιν εἰς τὴν φύσιν, ὅταν ἡ ἀπόλαυσις αὐτῇ τοῖς παρουσιάζεται ὑπὸ μορφῆν κινδύνου ἢ ἄλλης τινὸς τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεως.

Αἱ δὲ διασκεδάσεις των ἐν τοῖς θηριοτροφείοις καὶ τῶν ἵπποδρομιαῖς πρέπει καὶ αὐταὶ να καρυκεύονται διὰ τοῦ κινδύνου, ὃν διατρέχουν ἄλλοι ἀνθρώποι.

Ὅλοι αἱ τοιοῦτου εἶδους ἀπολαύσεις, ἐννοεῖται, πρέπει να ἦνε μακρὰν ἐκείνου ὅστις θέλει πραγματικῶς τὴν ἀνάγκυσιν. Ἰδίᾳ δὲ ὀφείλει οὗτος ν' ἀπέχη ὅλων τῶν παιγνιδίων, ὅσα συγκινοῦν τὴν ψυχὴν, ὡστὸ χαρτοπαιγνιον, καὶ ταιλαιπωροῦν τὸ πνεῦμα. Οἰκοθεν δ' ἐννοεῖται, ὅτι καὶ τὸ ζατρίκιον δὲν εἶνε ἀνάπαυσις, ἀλλὰ μᾶλλον ταιλαιπωρία τοῦ νοῦ, διότι ὅλοι οἱ ζατρίκισταὶ πάσχουν τὰ νεῦρα.

Αἱ μόναι διασκεδάσεις ἐν ταῖς ἐξοχικαῖς διατριβαῖς πρέπει να ἦνε αἱ πεζοπορίαι, τὸ κυνήγιον, ἡ ἀλιεία, αἱ λεμβοδρομιαὶ (ἀνευ στοιχημάτων), ὁ δίσκος, τὸ κωνοπαιγνιον (τὰ τσοῦνια) κτλ.

Ἀκόμη οὔτε καὶ ἐν Εὐρώπῃ, παρ' ἡμῖν δὲ πολὺ ὀλιγώτερον, κατανοήθη ὅσον ἐπρεπεν ἡ σπουδαϊότης τῶν ἐτησίων διακοπῶν πρὸς διατήρησιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων.

Διότι, ἐὰν κατενοῖτο, οἱ πλεῖστοι τῶν διδασκάλων, καὶ τῶν καθηγητῶν ἀκόμη, δὲν θὰ ἦσαν ἠναγκασμένοι να δίδωσι μαθήματα κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς διακοπὰς, οὐδὲ θὰ ἐπεδίδοντο εἰς πνευματικὰς ἀσχολίας καὶ ταιλαιπωρίας, ξένας πρὸς τὸ ἐπάγγελμά των, μόνον καὶ μόνον διὰ να ἐξοικονομήσωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον καὶ να διαθρέψωσι, δαπάναις τῆς ὑγιείας των, πολυμελῆ πολλὰκις οἰκογένειαν.

Δρ. Φλὸρ

KINEZIKON MELODRAMMA

Ἐν Χικάγῳ τῆς Ἀμερικῆς Κινέζος τις, ὀνόματι Σόγκ-Σίγκ, ὅστις μέχρι τοῦδε διηύθυνε πλυντήριον συνέλαβε τὸ σχέδιον να ἀναβιβάσῃ ἀπὸ σκηνῆς διὰ θιάσου ἐκ φιλοτέχων φοβερὸν τι μελόδραμα, ὅπερ συνέθεσεν ὁ ἐν λόγῳ Κινέζος ἐμπνευσθεὶς αἰφνιδίως, ὡς ἰσχυρίζεται, ὑπὸ τῆς μουσῆς Κοσάι, τῆς προστάτιδος τῆς μουσικῆς ἐν Κίνα. Ἡ σινικὴ μουσικὴ τοιαύτην ἐντύπωσιν ἐμποιεῖ εἰς Εὐρωπαϊκὸν ἢ Ἀμερικανὸν, ὥστε κατὰ τὰς δοκιμὰς τοῦ μελοδράματος Γερμανὸς ἀρτοποιός, οἰκῶν παρὰ τὸ θέατρον, εἰσήλασεν εἰς τὴν σκηνὴν ἐν ἀπεριγράπτῳ νευρικῷ παροξυσμῷ καὶ ἐπετίθη πύξ καὶ λάξ κατὰ τῶν ἠθοποιῶν καὶ μουσικῶν. Διὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην ὁ ἀρτοποιὸς κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον 15 δολλαρίων. Τὸ περὶ τῆς παραστάσεως τοιχοκολληθὲν πρόγραμμα ἔχει ὡς ἐξῆς :

Μεγάλη Ὀπερα τοῦ Χικάγου

2 Σεπτεμβρίου.

Ὁ κύκλος τῆς κιμωλίας, φοβερὸν καὶ σπαρτακτικὸν μελόδραμα τοῦ Σόγκ-Σίγκ.

Πρόσωπα : Ὁ διοικητὴς Σίγκ Σόν-Σίγκ
Χήρα Μὰ Τὸμ-κί-Κόγκ
Χασσάγ, ἡρώϊς Βό-Κέ-Βὰ
Φοβερὸν ζῶον Χάν-Πί.

Ἡ ὄρχηστρα ἀποτελεῖται ἐκ βιολίων, κυμβάλων, τυμπάνων καὶ τσελιῶν. Μελωδία δὲν ὑπάρχει, τὰ ἄσματα ἀπαγγέλλονται μεγαλοφώνως καὶ ὁ θόρυβος τῶν ὀργάνων εἶνε καταπληκτικός. Τὸ κείμενον τοῦ μελοδράματος ἀποτελεῖ μογγολικὴ τις παράδοσις. Δύο μητέρες διαμφισβητοῦσι τὴν κατοχὴν ἐνός παιδίου· ὁ δικαστὴς χαράσσει κύκλον διὰ κιμωλίας, αἱ δύο δὲ γυναῖκες δέον να εἰσέλθωσιν εἰς τὸν κύκλον προσπαθοῦσαι τίς ἐξ αὐτῶν να ἐλύσῃ ἐξω τοῦ κύκλου τὸ παιδίον. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀληθὴς μήτηρ ἀρνεῖται να μετάρχη τοῦ πειράματος, νέος δὲ Σολομῶν ὁ δικαστὴς ἐκχωρεῖ εἰς αὐτὴν τὸ παιδίον. Τὴν ἄλλην γυναῖκα κατασπαράσσει ἐν τοῖς παρασκηνίοις εἰς 135 τεμάχια τὸ φοβερὸν θηρίον. Τὸ ζῶον, μετὰ τὴν παράστασιν, ἐξέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν καὶ χαιρετίζει τοὺς θεατὰς. Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ κινεζικὸν μελόδραμα ἐπιτύχη ἐν Ἀμερικῇ, ὁ Σόγκ-Σίγκ προτίθεται να φέρῃ ἐκ Κίνας θιάσον ἐξ ἀληθῶν ἠθοποιῶν.

—κ.—

ΑΓΩΝ ΚΑΛΛΟΥΣ

Οἱ ἀγῶνες κάλλους ἢ καλλιστεῖα, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐκαλοῦντο, δὲν εἶναι ἐφευρέσεις τοῦ αἰῶνος ἡμῶν. Οἱ Ἕλληνες, οὔτινες ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὸ κάλλος ἐλάτρευον, ὠραῖον περὶ τοιοῦτου ἀγῶνος μῦθον ἐπλασαν, τὸν τῆς κρίσεως τοῦ Πάριδος, καὶ εἰς πολλὰς πόλεις Ἑλληνικὰς λαμπροὶ ἐτελοῦντο ἀγῶνες *Καλλιστεῖα* καλούμενοι. Τούς Ἕλληνας ἐμιμήθησαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τούτους ὁ μεσαίων, καθ' ὃν ἰδίᾳ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γαλίᾳ, εἰς τοὺς μεγάλους ἀγῶνας τῶν ἵπποτων, ἢ καλλίστη τῶν παρισταμένων δεσποινῶν ἐδίδε τῷ νικητῇ τὸ γέρας.

**

Εἰς τὸν ἀρκοῦντως πεζὸν καὶ μέχρις ἀηδίας πρακτικὸν αἰῶνα ἡμῶν τοιοῦτοι ἀγῶνες, μεγάλοι καὶ ἐπίσημοι, οὔς να δύναται να μνημονεύσῃ

ἡ ἱστορία δὲν ἐτελέσθησαν. Δειλαὶ τινες μόνον ἀπόπειραι ἐγένοντο ὅπως αἱ ἐν χοροῖς, ἐν οἷς κυραὶ παριστώσαι ζώσας εἰκόνας (tableaux vivants) ἐπιτρέπουσιν ἢ μᾶλλον προκαλοῦσι τὴν περὶ τοῦ κάλλους αὐτῶν κρίσιν τῶν ἀνδρῶν, ἀτελής τις ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ φωτογραφικῶν εἰκόνων ἀγῶν κάλλους καὶ πλέον οὐ. Ἀπὸ τινων ὅμως ἐτῶν οἱ ἀγῶνες οὔτοι ἤρξαντο τιθέμενοι, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Καὶ πρώτη δεῦσα τὸ σύνθημα ὑπῆρξεν ἡ καλλιγύναιξ Οὐγγαρία, ἧτις τὸ δεύτερον ἤδη τὸ παρελθὸν ἔτος τὰ καλλιστεῖα αὐτῆς ἐτέλεσε.

Ἦδη μανθάνομεν, ὅτι ἐν Σπα, τῇ ὠραίᾳ τῶν λουτρῶν, τοῦ χαρτοπαιγνίου καὶ τῶν παντοειδῶν διασκεδάσεων πόλει τοῦ Βελγίου, λαμπρὸς ἐπρόκειτο να τελεσθῇ ἀγῶν κάλλους καὶ δὴ κατὰ πρωτοτυπάτατον τρόπον καὶ κατ' αὐστηροτάτους κανόνας.

Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐκαλοῦντο να συμμεθέσωσι πάντες οἱ τύποι καὶ πάντα τὰ χρώματα τῆς ἀνθρωπίνης φυλῆς, πλὴν ἐννοεῖται τῆς τῶν αἰθιόπων, καὶ τοι λέγεται, ὅτι καὶ αὐτὴ ἔχει τὴν Ἀφροδίτην τῆς. Σημειωτέον ὅμως ὅτι, ἀν ἀπαγορεύεται εἰς τὰς Αἰθιοπίδας να διαγωνισθῶσι, δὲν ἐφαρμόζεται ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰς κινεζοχόρους, δι' ὃ καὶ αἱ Εὐρωπαϊαὶ θὰ εὔρον ἴσως ἐπικινδύνους ἀντιζήλους μεταξὺ τῶν Κινεζιδῶν, Ἰαπωνιδῶν καὶ Αἰγυπτίων. Ἀτυχῶς τὸ πρόγραμμα οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τῶν ἐρυθροδέρμων.

Αἱ αἰτήσεις πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἦσαν πάμπολλοι, ὡς φαίνεται. Μέχρι τοῦδε, ἡ εἰδικὴ ἐπιτροπεία κριτῶν, ἡ ἐπιφορτισμένη να κρίνῃ περὶ τῶν προσόντων, τῶν δυναμένων να διαγωνισθῶσι, ἐνέκρινε περὶ τὰς 100 ὠραίας. Τὸ πρόγραμμα ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν διαγωνισθησομένων κάλλος φυσικὸν ἀμειπτον, χωρὶς ὅμως να ὀρίξη καὶ τὰς λεπτομερείας. Φαίνεται ὅμως, ὅτι ἀπαιτεῖται πλὴν τοῦ φυσικοῦ κάλλους καὶ ἡ αὐστηροτάτη ἠθικὴ, ἐφ' ᾧ καὶ προτοῦ να γείνη ὠραία τις ἀποδεκτὴ ἐξετάζεται ὁ βίος αὐτῆς, αἱ σχέσεις καὶ ἡ ἐν γένει διαγωγή τῆς.

Ἡ ἡλικία δέον να ἐκτείνηται ἀπὸ τοῦ 16 μέχρι τοῦ 35 διὰ τὰς διαγωνιζομένας παρθένους, νενυμφευμένας ἢ χήρας.

Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐργασίαν, ὡς πρὸς τὴν ἀποδοχὴν καὶ τὸν ἀγῶνα, ἄρχεται τὸ ἔργον δευτέρας κριτῶν ἐπιτροπείας, ἧτις θὰ διανεῖμη τὰ βραβεῖα, ἀνερχόμενα εἰς 20,000 φράγκων, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν πολλῶν καὶ βαρυτίμων κοσμημάτων.

Ἡ ἐπιτροπεία αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ ζωγράφων, γλυπτῶν, λογογράφων καὶ τινων κυριῶν. Δὲν θὰ ἦτο ἴσως κακὸν να περιελαμβάνοντο ἐν αὐτῇ καὶ τινες ἰατροί.

Τὸ πρῶτον βραβεῖον ἀνέρχεται εἰς 10,000 φράγκων, διπλώματα δὲ κάλλους θ' ἀπονεμηθῶσιν εἰς πάσας τὰς διαγωνιζομένας, αἵτινες ἀφοῦ καταταχθῶσι κατὰ τὸν βαθμὸν αὐτῶν, θὰ τοποθετηθῶσι κατ' ἐθνότητος ἐντὸς πολυτελέστατα ἡντρεπισμένων αἰθουσῶν, ὧν τὰ παραπλάσματά θ' ἀναπαριστῶσι τὰ ἐθνικὰ χρώματα ἐκάστης. Τὴν ἡμέραν αἱ ὠραὶ θὰ φέρωσιν ἔνδυμα περιπάτου, τὴν δ' ἐσπέραν χοροῦ. Ἴνα δὲ κάλλιον καταδειχθῇ τὸ κάλλος καὶ ἡ χάρις ἐκάστης θὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτάς νὰ ἐπιδίδωνται εἰς ἐκείνας τὰς ἀσχολίας, αἵτινες χαριεστέρως καθιστῶσιν αὐτάς. Οὕτω ἡ μὲν θὰ παίξῃ κλειδοκύμβαλον, ἡ ἑτέρα θὰ πλέκῃ, ἡ ἄλλη θὰ ζωγραφίζῃ καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὡς βλέπετε οὐδὲν παρελείφθη, ὅπως κάλλιον ἐξαρθῇ τὸ κάλλος ἐκάστης καὶ ἡ κρίσις δικαιοτέρα ἀποβῇ.

* *

Ἄλλ' ἄρα γε ὁ ἀγὼν οὗτος θὰ ἐπιτύχῃ; Εἶναι εὐκλεον νὰ ὀρισθῇ οὕτω τὸ κάλλος; Ὑπάρχουσι τόσαι περὶ κάλλους θεωρίαι ὅσαι καὶ ὠραὶ. Οἱ κριταὶ δὲν θὰ μεροληπτήσωσιν ἢ δὲν θὰ ἐπηρεασθῶσιν ἐκ τῶν περὶ κάλλους θεωριῶν τοῦ ἔθνους εἰς ὀδὴν αὐτοῦ; Ἰδοὺ τόσα ζητήματα, ἅτινα ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν πῶς θὰ τὰ λύσῃ ἡ ἐπιτροπία τῶν κριτῶν τοῦ Σπᾶ. Ἄλλως τε εἶναι ἄρα γε δίκαιον νὰ βραβευθῇ μία ἢ καὶ δέκα καὶ νὰ ἀπορριφθῶσιν ἑκατοστῆς ὅλοι; Ἐσκέφθησαν οἱ ἐν Σπᾶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὀργῆς τῶν προσβληθησομένων, ἐλησμόνησαν τὰ παθήματα τοῦ Παρίδος;

Σ.

ΕΚ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΤΑ ΜΥΧΙΑ ΜΗ ΚΡΙΝΗΣ!

Ἄν ἡ μορφή γαλήνην ἀποπνέει,
εἰξεύρεις ἢ καρδία τί σκεπάζει;
πόσον συχνὰ περιαλγῆς σφαδάζει
καὶ ἀπελπὶς πρὸς ἑαυτὴν παλαίει;

Οἱ ὀφθαλμοί, οἵτινες μειδιῶσι
εἰς τὴν μετὰ τῶν ἄλλων κοινωνίαν,
ὅποταν εὐρεθῶν εἰς μοναξίαν
εἰς δάκρυα πολλάκις κλυμυδῶσι.

Τὸ μέτωπον, ποῦ ἀλαζὼν ὑψοῦται,
πολλάκις τὸ φωτίζει ἢ σελήνη
εἰς τὴν παλάμην κάτωχρον νὰ κλίνη
κ' εἰς θλίψεως πνοὴν νὰ ρυτιδοῦται.

Τὸ στόμα, ὅπου λάμπον ἐπανθίζει
μειδιάμα γαλήνης ἐν ἡμέρᾳ,
εἰς τῆς νυκτὸς τὸν ἔναστρον ἀέρα
στενάζει καὶ μὲ πόνον ψιθυρίζει.

Ἐκ τῆς μορφῆς τὰ μύχια μὴ κρίνης.
Ὁ φρόνιμος φυλάττει τὴν πικρίαν,
ὡσὰν κειμήλιον, εἰς τὴν καρδίαν
πρὸ ἀναισθήτου πολυπραγμοσύνης.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΓΙΟΣ.

ΕΚΕΙ...

Γνωρίζω μιὰ γωνιά κρυφῆ,
μιὰ χώρ' ἀγαπημένη
τοῦ παραδείσου ἀδελφῆ
κάτω 'ς τὴ γῆ βίγμένη.

Ἐκεῖ τὰ ρόδ' ἀνοβολοῦν
κι' ἀγάλια-ἀγάλια ἀνοίγουν,
'σὰν χεῖλη ποῦ κρυφογελοῦν
ὅταν μὲ χεῖλη σμίγουν.

Ἐκεῖ τὸ σύννεφο περνᾷ,
ροδόφυλλο ποῦ τρέχει,
καὶ διαμαντάκια ἀληθινὰ
κάτω 'ς τὸ χῶμα βρέχει.

Ἐκεῖ ὁ νοῦς δὲν εἰμπορεῖ
νὰ φέρῃ μαύραις ἐννοιαῖς
γιατ' εἶν' ἡ 'μέρα φωτερῆ
κ' ἡ νύκτες ἀσημένιας.

Ἐκ' εἶνε τ' ἄστρα περὶ πολλὰ
κ' ἥλιος ποτὲ δὲν λείπει,
ἐκ' ἡ χαρὰ ροδογαλᾶ
ἐκεῖ γελᾷ κ' ἡ λύπη.

Ἐκεῖ τοὺς στίχους μου σκορπῶ
ποῦ τοὺς θερρῶν παιδιὰ μου,
ἐκ' εἶν' ἡ κόρη π' ἀγαπῶ,
ἐκ' εἶνε κ' ἡ καρδιά μου.

Ἐν Παρισίοις.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

Ἡ μεγαλοφυΐα ὁμοιάζει τὸν ἥλιον: δανείζει
τὸ φῶς αὐτῆς.

Ἐν τραγικῇ στιγμῇ ἢ ἐν δυσχαρεῖ περιστάσει
λέγομεν ἐνοησίας.—Ὁ κύων ὑλακτεῖ ὅταν φο-
βῆται.

Αἱ θρησκείαι ἐνέπνευσαν τὴν τέχνην, ἀλλὰ
ὀλίγιστοι καλλιτέχναι ὑπῆρξαν ἅγιοι.

Ἡ ὑπομονὴ δὲν εἶνε παθητικὴ: τὸναντίον
εἶνε ἐνεργητικὴ, εἶνε ἡ δύναμις συγκεντρωμένη.

Τὸ καθῆκον συνοφρευοῦται μόνον ὅταν ἀπο-

φεύγητε αὐτό. Ἀκολουθήσατέ το καὶ θὰ σᾶς
προσμεριδιάσῃ.

Ὁ ἔρωσ δημιουργεῖ τὸν κόσμον: τὸ καθῆκον
τὸν κυβερνᾷ.

Ὁ τοῦ καθῆκοντος ἐλευθερούμενος εἶνε πα-
ράφρων ἢ ἐγκληματίας.

Ἄγωγή εἶνε ἡ τέχνη τοῦ γνωρίζειν τὸ ἴδιον
καθῆκον καὶ τοῦ περιορίζειν τὴν ἰδίαν ἐλευ-
θερίαν.

Δὲν εἶνε τις παιδίον πλέον, καθ' ἣν ἡμέραν
ἐνοήσῃ τὴν λέξιν καθῆκον.

Carmen Sylva.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Γνωστὸν, ὅτι οἱ σπόγγοι εἶναι ζῶα, ἀποικίαι
ζῶων ὑποδεεστέρων, ἡμῶν πως πρὸς τὰς ἀκα-
λήφας καὶ τὰ κοράλια. Φυσικὸν ἐπομένως ἦν,
ὅτι θᾶσσον ἢ βράδιον θὰ ἐζητεῖτο ἡ ἀναπρα-
γωγή αὐτῶν, ἡ ἀκαλλιέργια κατὰ τὴν περὶ
μικροβίων ἔκφρασιν τοῦ κ. Παστέρ, ἡ βελτίωσις
τῶν διαφόρων αὐτῶν γενῶν δι' ἐπιγαμιῶν, ὡς
τοῦτο γίνεται διὰ τὰ διάφορα ζῶα, καὶ διὰ
τοὺς μεταξοσκώληκας. Τοσοῦτον δὲ μᾶλλον
τοῦτο ἦτο ἀναγκαῖον, καθόσον οἱ σπόγγοι κα-
τέχουσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἀξιόλογον θέσιν.

Τελευταῖον αὐστριακὸς τις, καθηγητῆς ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ τοῦ Γράτζ ἐν Στυρίας, ἐξετέλεσεν
ἐπ' αὐτῶν σειρὰν πειραμάτων, ἅτινα βεβαίως
θὰ προκαλέσωσι τὴν ὑπαρξίν νέας βιομηχανίας.
Ἐσοφίσθη νὰ διαχωρῆσιν τοὺς ζῶντας σπόγγους
καὶ νὰ μεταχειρισθῇ αὐτοὺς πρὸς σποράν, ὑπὸ
ἰδιαιτέρως συνθήκας, εἰς χώρας ἀρμολίως ἐκ-
λεγεμένας.

Ἐλάχιστα τοιαῦτα τμήματα σπόγγων πα-
ρήγαγον ἐντὸς τριῶν ἐτῶν περιφήμους σπόγ-
γους, δι' ἐλαχίστης δαπάνης. Κατὰ τὰς δοκι-
μὰς ταύτας, ἡ καλλιέργια 4,000 σπόγγων
ἀπῆρθε δαπάνην 225 φρ. κατὰ τὸ διάστημα
τῶν τριῶν ἐτῶν, ὑπολογιζομένου καὶ τοῦ τόκου
τοῦ δι' αὐτὴν διατεθέντος ποσοῦ.

Ἡ Αὐστριακὴ κυβέρνησις τοσοῦτον κατε-
πλάγη ἐκ τῶν ὠφελειῶν, ὅς ἠδύνατο ν' ἀπο-
φέρῃ τοιαύτη βιομηχανία, ὥστε ἀπεράσισε νὰ
προστατεύσῃ καὶ νὰ ἐθαρρήνῃ τὰς δοκιμὰς,
ὅσαι θὰ ἐγίνοντο ἐπὶ τῶν ἄκτων τῆς Δαλ-
ματίας.

Ἐὰν ἡ ἀπόπειρα ἀπολήξῃ πράγματι εἰς τὰ
θαυμάσια ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια ἐξάγονται
ἐκ τῶν γενομένων πειραμάτων, τότε ἀνοίγεται

διὰ τοὺς κατοίκους τῆς Κορσικῆς, Ἀλγερίας,
τῶν ἐκτεταμένων παραλίων τῆς Ἑλλάδος καὶ
τῆς Τύνιδος, πηγὴ ἀνεπίστου πλοῦτου.

Ἄγγλικὴ ἐφημερίς ἀναγράφει τὰς ἐπομένας πλη-
ροφίας περὶ τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῶν πέντε με-
γάλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν: Ἀγγλίας, Γαλλίας,
Ρωσσίας, Ἰταλίας καὶ Γερμανίας, ἧτοι ἐκείνων ἀ-
κριβῶς ἅτινα εἶνε πιθανὸν νὰ μετασχωσὶ προσεχοῦς
πολέμου.

Κατὰ τὴν ἀγγλικὴν ταύτην ἐφημερίδα αἱ ναυτι-
καὶ δυνάμεις τῶν εἰρημένων κρατῶν διαίρουσιν εἰς
3 κατηγορίας.

Εἰς πλοῖα καταδρομικά, πλοῖα θωρηκτά,
καὶ πλοῖα ἀκταιωρά, ἧτοι τὰ προσωριμῆς εἰς
φρούρησιν τῶν ἄκτων. Κέντηται δὲ ἐν ὄλῳ ἢ μὲν
Ἀγγλία πλοῖα πολεμικά 370, ὧν 56 θωρηκτά, ἡ
Γαλλία 306, ὧν θωρηκτά 33, ἡ Ρωσσία 262, ἐξ
ὧν θωρηκτά 23, ἡ Ἰταλία 168, ἐξ ὧν θωρηκτά 21
καὶ ἡ Γερμανία 172, ἐν οἷς θωρηκτά 13.

Συγκρίνοντες δὲ τὸν ὅπλισμόν τῶν σκαφῶν τού-
των εὐρίσκομεν ὅτι ἡ μὲν Ἀγγλία ἔχει 1065 μόνον
τηλεβόλα τελευταίου συστήματος, ἐνῶ ἡ Γαλλία ἔ-
χει 1447. Ἡ Ρωσσία ἔχει 423, ἡ Ἰταλία 180,
καὶ ἡ Γερμανία 508.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τηλεβόλων ἅτινα δύνανται νὰ
διαπεράσωσι θωρηκτὰ παχύτερα τῶν 15 δακτύλων
ἀνέρχεται εἰς 104 διὰ τὴν Ἀγγλίαν 124 διὰ τὴν
Γαλλίαν, 38 διὰ τὴν Ρωσσίαν, 40 διὰ τὴν Ἰταλίαν,
καὶ 61 διὰ τὴν Γερμανίαν.

Ἡ ἐν τῷ κράτει τῆς Ἰνδιάνας παραγωγή τοῦ
ἀνθρακὸς αὐξάνει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος οὕτω τῷ 1887
ἀνῆλθεν εἰς 3,217,711 τόνους, κατὰ 217,711 ἀ-
νωτέρα τῆς τοῦ 1886. Θὰ ἦτο δὲ πολὺ ἀνωτέρα
καὶ θὰ ὑπερέβαινε τὰ 4 ἑκατομμύρια τόνων ἂν δὲν
ἐπῆρθετο ἡ ἐν ταῖς κομητείαις τοῦ Δάβη καὶ Κάν-
δερβουργ ἀπεργία τῶν ἐργατῶν. Τὸ διατιθέμενον
κεφάλαιον πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ἀνθρακὸς ἀνέρχεται
εἰς 16,000,000 περίπου.

Τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείων τῆς Γερμα-
νίας ἐπέρανε συγκριτικὴν μελέτην ἐπὶ τῆς πορείας
παρὰ τοῖς διαφόροις εὐρωπαϊκοῖς στρατοῖς. Ἐκ τῆς
μελέτης ταύτης ἐξάγεται, ὅτι τὸ μῆκος ἐκάστου βή-
ματος τοῦ ρώσου στρατιώτου εἶναι 71 ἑκατοστῶν,
τοῦ γερμανοῦ 80, τοῦ Γάλλου, Αὐστριακοῦ, Βέλγου,
Ἑλβετοῦ καὶ Σουηδοῦ 75 ἑκατοστῶν. Ὁ ἰταλὸς
στρατιώτης κάμνει εἰς ἐν λεπτόν 120 βήματα, ὁ
Γάλλος ἀπὸ 112 μέχρι 116, ὁ Γερμανὸς 115, ὁ
Αὐστριακὸς 122 καὶ ὁ Βέλγος 110. Ἰταλικὸν σύν-
ταγμα διανύει κατὰ μέσον ὄρον, 90 μέτρα κατὰ λε-
πτόν, γερμανικὸν 89, ἀγγλικὸν 88 καὶ γαλλικὸν 86.

Σεισμὸς ἰσχυρότατος ἐγένετο ἐν Νέα Ζηλανδία
τὸν παρελθόντα Αὐγούστον. Ταυτοχρόνως σχεδὸν
ἐπῆλθε καὶ φοβερὰ ἐκρηξίς τοῦ ἡφαιστείου Βανδᾶ-
Κᾶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐπανεγκοῦσα τὸν θάνατον εἰς πολ-
λοὺς τῶν περίξ οἰκούντων.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐφευρέθη ἐσχάτως ἰδιαιτέρον μηχανήμα, δι' οὗ διανέμεται τὸ φωταέριον κατὰ μικρὰς δόσεις. Ὁμοιάζει κατὰ πολὺ τὸ μηχανήμα τοῦτο πρὸς τὸν ἐνταῦθα αὐτόματον πωλητήν τῶν φύλλων τῆς «Ἐφημερίδος». Οὕτω ἐντὸς μικρᾶς ὀπῆς ῥίπτετε 10 λεπτὰ καὶ ἔχετε τὸ ἀναγκαῖον φωταέριον, ἅμα θέλετε καὶ ἄλλην ποσότητα ῥίπτετε ἕτερα δέκα λεπτὰ καὶ αὐτῶ καθεξῆς.

Ἐν Ὀδησσῷ συνέστη Γαλλο-ρωσικὴ εἰταιρία σκοποῦσα τὴν κατασκευὴν διώρυγος μεταξὺ τοῦ Εὐξεινίου Πόντου καὶ τῆς Καπτίας θαλάσσης. Ἡ διώρυξ αὕτη θὰ ἔχη μῆκος 85 χιλιόμετρων, αἱ δαπάναι δ' αὐτῆς ὑπελογίσθησαν εἰς τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια ρουβλίων.

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐστίας» ἐδημοσιεύσαμεν σημειώσεις τινὰς ἐπὶ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐν Γερμανίᾳ, ἣν παρέχομεν τὰς ἐξῆς περιέργους πληροφορίας περὶ τῶν Ἀγγλικῶν ταχυδρομείων. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ γενικοῦ αὐτῶν διευθυντοῦ συνάγεται, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1887-88 διενεμήθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ 1,512,200,000 ἐπιστολῶν, 188,800,000 ἐπιστολικῶν δελταρίων, 389,500,000 βιβλίων καὶ ἐγκυκλίων, 152,300,000 ἐφημερίδων καὶ 86,732,000 δεμάτων. Κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς τούτους, ὁ μέσος ὅρος κατ' ἄτομον ἀντιστοιχεῖ πρὸς 41 ἐπιστολάς, 5 ἐπιστολικὰ δελτάρια, 10 βιβλία καὶ ἐγκυκλίους, 4 ἐφημερίδας καὶ ἓν δέμα.

Διὰ τοιαύτην καταπληκτικὴν ὑπηρεσίαν, ὑπάρχουσι 56,640 ὑπάλληλοι, ὧν 3872 γυναῖκες, ἐπὶ πλεόν δὲ ὑπάρχουσι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις 48,900 ὑπεράριθμοι ὧν 16,000 γυναῖκες, διαμοιρασμένοι ἐντὸς 17,587 γραφείων. Αἱ πλεῖστα τῶν γυναικῶν ἐργάζονται ἐν τοῖς τηλεγραφεῖσι.

Ἀμερικανὸς τις ἰατρός ἐφευρὲν ἐσχάτως νέαν μέθοδον, ἣτις προτιμωμένη, κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ θέλει ἀντικαταστήσῃ τὴν ταρίχευσιν τῶν νεκρῶν καὶ τὴν ἀποτέφρωσιν ἔτι, στοιχίζουσα εὐθηνότερον ἀμφοτέρων τούτων. Ἡ μέθοδος τοῦ ἀμερικανοῦ ἐπιστήμονος συνίσταται εἰς τὴν δι' ὑδραυλικῆς πιέσεως συμπύκνωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, σμικρυνομένου τόσον διὰ ταύτης, ὥστε μεταμορφοῦται εἰς μικρὸν ὄγκον ἔχοντα τὴν σκληρότητα λίθου. Τὸ σῶμα ἀνδρὸς ὠρίμου ἡλικίας δύναται διὰ τοῦ τρόπου τούτου νὰ μεταβληθῇ εἰς σχῆμα κύβου δώδεκα δακτύλων. Ἡ πρωτοτυπιάτης αὕτη ἐφευρέσις φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἀνεφάρμοστος, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν δύναται ἐπὶ τοσοῦτον νὰ συμπιεσθῇ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα οὐ καὶ αἱ διαστάσεις καὶ τὸ βᾶρος εἶνε πολὺ ὑπέρτερα. Ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἐξ ὅλου τοῦ ὄγκου τοῦ σώματος ἡμῶν μόνον ἐλάχιστον μέρος, οὐχὶ βαρύτερον τῶν 10 χιλιογράμμων, ἀποτελεῖται ἐκ στερεᾶς ὕλης, τὸ δὲ λοιπὸν εἶνε ὑγρὸν.

Ἐν Καναδᾷ εὐρέθη ἐσχάτως βῶλος χρυσοῦ πρωφανῶν διαστάσεων. Ἡ δ' εὕρεσις αὐτοῦ ἐξέπληξε τοὺς χρυσοθήρας, καθ' ὅσον ὁ χρυσοὺς εὐρίσκεται συν-

ἦθος τετριμμένος εἰς κόνιν ἢ εἰς μικροτάτους βῶλους. Ὁ ἐσχάτως εὐρεθεὶς ὄγκος ἔχει βᾶρος 20 χιλιογράμμων περίπου καὶ ἀποτελεῖται ἐκ καθαρωτάτου χρυσοῦ κατὰ τοὺς εἰδήμονας.

Αὐτὰ γίνονται μόνον ἐν Ἀμερικῇ!

Πῶς νὰ κάμῃ ἡ δεσποινὶς Μέρυ, ὥστε περισσότερος κόσμος νὰ εἶνε κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων τῆς ἐν τῷ ναῶ, καὶ εἰς πλείονας ἀντιζήλους νὰ ἐπιδείξῃ τὴν νυμφικὴν αὐτῆς περιβολήν; Εἶπεν εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς φίλας, ἀλλὰ μυστικά εἰς ἐκάστην, ὅτι ὁ μνηστὴρ αὐτῆς εἶνε ἤδη νυμφευμένος ἐν ἄλλῃ πόλει καὶ πολὺ φοβεῖται μὴ ἡ πρώτη σύζυγος μανθάνουσα τὸν νέον αὐτοῦ γάμον ἔλθῃ κατὰ τὴν ὥραν τῆς τελέσεως καὶ γίνῃ σκάνδαλον ἐκεῖ. Καὶ αἱ φίλαι τὸ εἶπον εἰς τὰς φίλας, καὶ τῶν φίλων αἱ φίλαι εἰς ἄλλας—καὶ ὁ νῶος ἦτο πλήρης κατὰ τὴν τέλεισιν τοῦ μνηστῆρος!

Οἱ Ἀμερικανοὶ τὰ πάντα μηχανεύονται ὅπως ἐκτείνωσι καὶ παγιώσωσι ἐπὶ ἐμπέδων θεμελίων τὰς νεοπαγεῖς πόλεις τῶν. Ἡ ἐν τῷ Ὀχιο πόλις Φύνδλαυ, πρὸς τοῦτο, καλεῖ συνοικιστὰς ἐκ πάσης τῆς ὑψηλῆς, προσφέρουσα αὐτοῖς δωρεὰν γῆπεδα πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, φωτισμῶν καὶ θέρμανσιν. Ἐν ἀνάγκῃ προσφέρεται καὶ νὰ δανείσῃ αὐτοῦς.

Ὁ προσεχῶς νυμφευόμενος νεαρὸς αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας, καὶς ὧν, εἶχεν ὡς θεραπείαν 451 θεράποντας καὶ θεραπαινίδας, μεταξὺ τῶν ὁποίων 80 (1) τροφοί, 25 ριπιδσοφοί, 25 φορεῖς, 10 ἀλεξηλιοφοί, 30 ἰατροὶ καὶ χειρουργοί, 7 μάγειροι καὶ 23 παραμάγειροι, 50 ὑπηρέται καὶ διάγγελοι, 50 ἱματιοφύλακες, 75 ἀστρολόγοι, 16 παιδαγωγοί, καὶ 60 ἱερεῖς.

Ἡ παραγωγή τῶν δημοτικῶν καρπῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἣτις πρὸ τεσσαράκονταετίας συνεποσοῦτο εἰς 68 ἑκατομμύρια ἑκατολλίτρων, ἀνῆλθεν βαθμιαίως εἰς 81 ἑκατομ. (1842-1850), εἰς 89 ἐκ. (1852-1861), 98 ἐκ. (1862-1871), 100 ἐκ. (1872-1881). Κατὰ τὴν τελευταίαν δὲ τετραετίαν ἔφθασε μέχρις 110 ἑκατομμυρίων ἑκατολλίτρων.

Ἐν ἀρτοποιεῖᾳ, μεταξὺ γραίας μαγειρίσεως καὶ τοῦ ὑπηρέτου τοῦ ἀρτοποιῶλου:

— Γιάννη, νὰ πῆς τάφεντικὸν σου νὰ φτηνῆν τὸ ψωμί· οἱ ἄλλοι ψωμᾶδες σήμερον τὸ κατεβάσανε.

— Αἶ, κυρὰ Δένη, οἱ ἄλλοι τὸ φτηνάνανε, ἐμεῖς λαφρώσαμε τὰ ζύγια—τὸ ἴδιο πάλι ἔργεται γιὰ τοῦ λόγου σου.

Καὶ μία σκέψις τοῦ Βαλλζᾶκ:

Οἱ ἄνδρες οἱ τὰ μάλα ἀγαθοὶ καὶ οἱ τὰ μάλα κακεντρεχεῖς δὲν εἶπον οὐδὲ θὰ εἴπωσι τόσα καλὰ καὶ τόσα κακὰ περὶ γυναικῶν ὅσα αὐταὶ περὶ ἑαυτῶν καὶ ἀλλήλων διαλογίζονται.